

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5:50
na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Poglavje o značajih.

(Iz akademičnih krogov.)

Neovrgljivo je dejstvo, da se rekrutirajo vrste odpadnikov, pa bodisi v narodnostnem oziru ali pa v političnem prepričanju, iz dveh specijev ljudi, prvi so duševno zaostala bitja, ki ne morejo pojmiti besede in pomena značaja, ki nehoti brez obzira na svojo individualnost skacejo iz ene strani na drugo in se počutijo povsod prav dobro, ker njihovo duševno obzorje ne presega prepričanja o načelih in naziranjih, ti ljudje so neznatni in tvorijo le maso, ki se brezpogojno uklanja komandi druge vrste odpadnikov, ki so postali neznačajni iz golega koristolovstva, za takozvane Judežve groše! Ti ljudje so najstrupenejši in najpodležiji politični in narodni nasprotniki, ker vedo, da jim gre za eksistenco in boljše korito! S silo so stlačili nase novo naziranje, ki je diametralno nasprotno res pravemu prepričanju, ki se vedno tli v njih dušah. Ni je menda stranke, ki bi lazala v svojih vrstah toliko političnih uskokov iz vseh slojev, kakor ravno naša katoliška, sedaj protokolirana ljudska stranka. Njena podla strahovlada je preplašila ljudi, ki jim je trebuh in želodec na mestu duše, koristolovstvo na mestu značajnosti. To odpadništvo se vidi dobro med učiteljstvom, ki jim je danes veliki inkvizitor nekdanji ateist, potem lemenatar in sedaj gorci katoliški dogmatik.

Tudi med akademičnim dijaštvom opazimo sedaj v zadnjih časih, kako se množe vrste odpadnikov, ki se družijo po raznih akademičnih katoliških društvih! Tu se zbirajo ljudje, ki so bili nekdanj najodločnejši svobodnomisleci, popofobi in zakletci sovražniki vsega, kar je le oddaleč dišalo po sutani ali keščanstvu! Nočemo biti osebni, nočemo se posluževati načina Lampetove in Tersegrove žurnalistike, zato nočemo malo posvetiti v življenje posameznih katoliških akademikov in junakov v boju za načela moralne Kristove religije! Konstatirati hočemo le par dejstev o značajnosti teh voditeljev in predsednikov raznih pododsekov kat. dijaške zveze: tako poznamo akademika, ki je v svojih srednjesolskih letih farbal po Ljubljani vse kanonike in kaplane, da je izpumpal od njih denarja, ki ga je potem za-

tolkel v največjih orgijah in ni znal najti besed, da bi se dovolj ne nanorčeval iz gluposti in zatelebanosti farjev; bil je ateist v pravem pomenu besede; a danes je ta mož kristalni značaj v vrstah kat. akademikov. Nebrojno bi se našli takih mož, a za sedaj še ne, pride pa čas, ko se napredni akademiki naveličamo katoliških infamij krščanskih akademikov in brezobzirno označimo vse z ingeni in dejstvi, da bo smrdelo po celi Sloveniji, da bo ta smrad zadušil marsikakega akademičnega petelina, ki se sedaj prevzetno šopiri na gnojišču, ki ga je odel z imuneteto svojega katoliškega prepričanja!

Se eno dejstvo hočem osvežiti; to pa ravno sedaj, ko se na vseh straneh vrše sestanki kat. dijakov, ko se snujejo povsod pododbori! Da je to dejstvo resnično, lahko izpove G. Josip Ile, sedaj tajnik »Zarje« v Gradcu. Ko je izhajala »Svoboda« glasilo svobodnomislelnega narodno-naprednega dijaštva izšel je v št. 5. in 6. leta 1908 tale članek:

»Plat zvona! Kaj gori? Slovenski narod poslušaj, kaj ti preti! Liberalci bodo voljeni v mestnih skupinah v deželni zbor kranjski in ti slovenska mati, slovenski oče podajaš na tak način liberalcem in neveri svojo deco, svoj najdražji zaklad!« Tako nekako kliče bogu neljubi »Bogoljub« in njegov urednik Janez Evangelist Kalan. Da, kam smo prišli. Tudi ono slovensko dijaštvo, ki noče slepo capljati za onimi, ki bi ga radi vodili v temo in blato, mora služiti kot agitacijsko sredstvo. — Kar ni mogel doseči »Slovenec« in »Laziljub«, to bo morda dosegel »Bogoljub« in tako je nastala raca »plat — zvona« v marčevski številki. Za podlago so bili uredniku neosnovani napadi na napredno dijaštvo v katoliškem trobilu »Zora« v drugi in četrti številki. Lasje so se mu menda jezili, vihal nos in nategala ušesa, ko je čital tako izvirno katoliško laž in brnil svoje uredniško pero, da ga pomoči v gnojnico svojega resnicoljubja. Milo toži svojo bol nad izgubljenim dijaštvom, ki noče »resnice«, ki sili v temo. Ko je študiral Janez Kalan na gimnaziji, se je dijake zapeljavalo; toda sedaj je še vse kaj drugega, kakor je bilo v njegovih časih. Sedaj se navaja celo popolnoma sistematizirane dijake k brezverstvu. Ah! Kako žalostno! Komu se ne smili slovenska mladina! — Članka o moralnem življenju med slovenskim na-

prednim dijaštvom ni uporabljal. Zakaj ne? Razžalil bi s tem morda nežno čuteča srca bralcev in bravk. Pohujšal bi morda »kateriga teh malih«. — Kam neki gleda ta Janez Evangelist? V tla najbrže iz same ponižnosti in pobožnosti. Kadar pride v Ljubljano, naj se ustavi vsak dan ob štirih pred bogoslovnicu ali pa pred Alojzevičem! Bleda, suhe, sključene postave s črnoobrobljenimi globoko vdrtimi očmi bode opazil. Morala se jim čita na hrbtih. Od kod neki to pride? Gotovo vsled premnoge molitve in samozatajevanja. — In kako sklepa svoj tristranski članek? »Bodi dosti za danes te žalostne povesti! Prihodnjije dalje. — Za danes par sklepov iz tega! — Prvič razvidimo iz teh razmer prav posebno živo, kako potrebni so »škofovi zavodi« (!!!!!), kjer so fantje pod tako skrbnim vodstvom in nadzorstvom. — Teh razmer je deloma kriv tudi deželni šolski svet, ki k temu molči, ker je v svoji večini liberalen, zato ker je deželni zbor v večini tak. — Naj pa zdaj še kdo reče, da nimajo volitve z vero nič opraviti! Ali zdaj vidite, kam vodi liberalizem? — Vprašamo pa, ali je kje v naših mestih kak volilec, kak oče, ki bi želel, da njegov otrok izgubi vero in se npravno tako daleč spridi, kakor čujemo, da se sprijajo? Menda ga ni; kajti če tudi človek sam ni najboljši, svojemu otroku pa vendar vsak želi, da bi bil dober. Toda s svojim glasovanjem pa pripomaga, da so razmere take, da se mladi ljudje zgubljajo na take načine. Kdaj se bodo ljudem oči odprle? Otmimo mladino!« S tem se končava zvonjenje Bogoljubovega urednika. Da bode blede in suhi možiček potolažen, zagotavljamo ga že danes, da bomo delovali v istem smislu kot sedaj tudi za naprej. Nase stremljenje po resnici in ne po piškavih sofizmah se ne bo spremenilo. — Upati smemo, da le na ta način otmemo mladino in slovenski narod. Prišel bode čas, ko se bodo množili resnično odprle oči. Tedaj pa bo debelo gledal »Bogoljubov« urednik in zastojni moledeval »za zaurčke«. Stisniti bode treba rep med noge in umakniti se v zaprašene kote »Katoliške tiskarne«. Mladi napredni naraščaj bode skrbel, da »vremena bodo Kranjcem se zjasnile, jim milše zvezde kakor zlat sijale«. — Omenjam le še, da je blagoselni mladoljub uvrstil tudi »naše tolikim vernostni izpostavlne dijake« v

rubriko »v molitev se priporočajo: Javne zadeve.« Hvala!

Kakor blazine so planile takrat katoliške hijene v »Slovenec«, »Zori«, »Mladosti« in kakor se imenujejo še enaki listi po naprednem dijaštvu, očitali mu vsemogoče, proklinjali so avtorja tega članka, obisipali ga z vsemi mogočimi imeni. Takrat se je avtor ponosno potkal na prsi in rekel: »Zadel sem v sršenovo gnezdo!« In kaj je danes avtor tega članka? Globoko krščansko misleč akademik, odbornik klerikalnih akad. društev in odsekov, podpisan na vabilu za vstop v klerikalna akademična društva; in ironija usode hoče, da ravno to vabilo govori o »globokem verskem prepričanju, ki ga je otroku vcepila mati!« Nadalje govore v tem pozivu, »da rabijo ljudi, ki nosijo svoje prepričanje v srečo ne na jeziku, ki niso samo teoretični, ampak tudi praktični katoliki, postati morajo močni, kar dosežejo s pravim verskim življenjem! (Glej »Slovenec« z dne 24. julija t. l.) Ta poziv je podpisal tudi avtor članka: »Plat zvona«.

Gnusi se človeku pisati o teh ljudeh, študiti se morajo vsakemu poštenjaku te ekstence, ki ne bi našle nikjer med poštenimi ljudmi prostora, a moralno korumpirana S. L. S. jih stavlja za zgled svojim pristašem! Slovenska javnost naj pa sodi, ako stojimo narodnonapredni akademiki na pravem stališču, ako odklanjamo skupno delo s temi ljudmi in ako še zaslužijo ime »akademikov«!

Mi preziramo te ostudne duševne in moralne propalice, ki se odevajo s svojim katoličanstvom in gremo svojo pot naprej! V svojih vrstah ne trpimo teh ljudi, prepuščamo jih klerikalcem, ki so lahko ponosni nanje.

Zveza med slovenskimi klerikalci in socialnimi demokrati na Goriškem?

(Z Goriškega.)

Čudna so pota naših socialnodemokratskih voditeljev! Odkar je zrogovilil dr. Tuma v Gorici in njegov glavni pomagač dr. Dermota iz Kranjske, vidimo na socialnodemokratski strani surov oseben boj. Kaj takega ni bilo poprej nikoli! Sempatje kaka praska v časopisih, drugega

nič. Sedaj pa divjajo rdečkarji v Gorici, kakor bi bili znoreli, ter pišejo članke, v katerih samo hujskajo, pretvarjajoč dejstva in izmišljujoč si vsakršne vrste stvari, ki naj bi kar največ mogoče umazale naprednjake. Če se napadeni branijo, potem so še le prav v ognju rdeči generali, da pihajo okoli sebe ter stresajo svojo onemoglo jezo na široko, da bi jih videl vsak, kako strašanska krivica se jim godi, kako so bili revčki po krivem napadeni in kako se morajo braniti pred temi naprednjakari. Tega grdega boja od strani socialnodemokratskih voditeljev noče biti konec; obratno, še večja se. »Delavski list« je poginil pod težo rdečarskih laži in obrekovanj, hujskanja in nesramnega blatenja naprednjakov; sedaj pa se berejo nečedne stvari iz znanih peres po predalih »Rdečega Praporja«, ki je prevzel po »Delavskem listu« žalostno dedščino grde gonje proti napredni stranki. Socialnodemokratski voditelji so agilni posebno sedaj, ko je tu huda volilna borba. Sedaj zlasti se zaganjajo in zadirajo v naprednjake in agrarce v veliko veselje — klerikalcev!

Seveda! Zakaj pa bi ne bili veseli klerikalci, ko jim rdečkarji tako lepo pomagajo. Dr. Gregorič je ves srecen, kadar bere v »Rdečem Praporju« kakšno hruljenje na naprednjake. Hitro ukaže, da se mora ponatisniti v »Gorice«. In rajsko veselje uživa dr. Tuma potem, ko vidi svojo slabo klobaso tako lepo povito v »Gorice«. Nekdanja največja si sovražnika sta se našla ter se borita vsak po svoje ali v skupen namen, da bi uničila goriške naprednjake. Grdo igro igrajo socialni demokratje tudi s takozvanimi agrarci. Po eni strani se jim laskajo, po drugi pa pravijo, da kmečka stranka ni za nič, da je nemogoča, da je le privesek napredne; včasih se približujejo rdeči voditelji agrarcem pa pravijo, da če bodo šli sami v boj, bodo glasovali socialni demokratje v slučaju ožje volitve v splošni kuriji z njimi, če ne pa ne. Po svojih listih jih sedaj božajo, sedaj pa zametujejo, vse z namenom, da bi jih zbegali ter bi se ti uesdli na socialnodemokratske nasvete, po katerih pa bi se zgodilo samo to, da bi izginili. Nasvetov pa jim ne dajejo le socialnodemokratski voditelji, marveč tudi klerikalci, ki jih begajo na razne načine, da bi se ujeli v zanjke, v katerih bi jih potem držali klerikalci. Prigovarjanje enih in

LISTEK.

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.

(Dalje.)

XIII.

Na željo cesarskega notarja, ki je prevzel uredbo zapuščine pokojnega barona Evzebija, je ostala Renata v Ljubljani, vendar je imela namen, da odide čim prej mogoče na deželo, daleč na Dolenjsko, kjer so ležali vinogradi pokojnega njenega moža in kjer je vsako leto prebila nekaj tednov ob času trgatve. Tu je hotela v samotni preživeti čas zalovanja in v miru ter nemoteno storiti primerne sklepe za svojo prihodnost.

Komaj je čakala na svoj odhod, kajti presedali so ji nad vse konvencionalni obiski in kar bolelo jo je, s kako mrzlo, brezbrizno ravnodušnostjo so ji ljudje izrekli svoje sožalje. Hvaležna je bila tistim, ki so ji prizanesli z obiskom in ji kondolirali pisančno.

Mihael se je pač udeležil pogreba pokojnega Evzebija, a ni se mogel odločiti, da bi Renati sporočil svoje sožalje. Trdno je bil prepričan, da bi Renata smatrala to za hlinjeno, in da bi nikdar ne verjela, da jo pomiluje zaradi smrti moža.

Mnogo, da skoro neprestano se je Mihael v mislih bavil z Renato, a razodel ni tega nikomur, niti svojem očetu. Z nikomur ni govoril o Renati in ničesar ni vedel, ne kaj dela, ne kako živi, niti kaj namerava.

Gospa Terezija Abčinovala je bila prav edina oseba, ki je časih pričel njega omeniti Renato. Mihael ji je napravil vizito, jo spoštljivo prosil odpuščenja, da je na domači zabavi pri Benaljevih pozabil na ples, in bil čudovito hitro sprejet z najpopolnejšo milostjo. Gospa Terezija je v svoji ženski lokavosti natančno vedela, da je prišel najnevarnejši čas za cilj njenega ljubezenskega hrepenenja. Renata je bila zdaj vdova, torej vse drugačna tekmovalka kakor prej, ko omožena ženska. Gospa Terezija si je utepla v glavo, da mora Mihael Kržinar postati njen mož, in zato je zdaj razpostavila prav vse svoje mreže, da bi Mihael ne uteče. Nadzorovala in zasledovala je Mihaela in Renato s policijsko strogostjo in nikdar niso bili tako redni in pogosti slučajji, da je Mihaela srečala, kakor v tem času.

Štefan vitez Ogulin, ki je bil od svoje teške in nevarne poškodbe v dvoboju jedva okreval, je s strahom zapazil to prizadevanje. Kakor Lenardu tako je hitra smrt barona Evzebija tudi njemu prekršila vse načrte. Od Terezije je izvedel, da se namerava Renata za dlje časa preseliti v svoj dolenjski vinograd in do-

lo se mu je, da mora zdaj na vsak način potisniti Mihaela na stran Renate, sicer je nevarnost, da ga vlovi Terezija v svoje zanjke in potem obide sam med dvema stoloma.

Mihael je dobil nekega jutra od ženske roke pisano pisemce brez podpisa. Pismo mu je kratko naznanilo, da namerava Renata naslednji dan odpotovati na Dolenjsko in ostati tamkaj celo leto, vso dobo svojega zalovanja. V dostavku je bilo rečeno, da za Renatino varnost ni skrbeti, ker leži njena hiša v neposredni bližini znanega gradu, čigar samski posestnik ji bo kot sosed gotovo v vsakem oziru šel na roko.

To pismo je Mihaela Kržinarja razburilo in prestrašilo. Obšel ga je sum, da ga hoče kak sovražnik zapeljati v kako neupravičenost, ki naj mu škodi pri Renati. Kdo bi mogel to biti? Ali gospa Terezija, ali pa Lenard, si je mislil Mihael, prva, da bi ga pridobila zase, drugi da bi ga laglje izpodrinil pri Renati.

V prvi jezi je brezimno pismo strgal in vrzel proč. Njegov lojalni značaj se je upiral temu, da bi tako pisanje količjak upošteval. Toda stvar mu ni šla iz glave. Skrbelo in bolelo ga je samo eno, da bi Renata odšla za dolgo časa iz Ljubljane, ne da bi jo on videl. Dopovedoval si je na vse načine, da ji kondolencijski obiski po preteku običajnega roka ne more več napraviti, drugače pa,

da ji ne sme v času zalovanja napraviti vizite.

Toda naposled so obledeli vsi ti pomisleki; hrepenenje, videti Renato, je bilo močnejše od vseh ozirov in Mihael se je le napolil, da napravi Renati obisk.

Naznanilo, da se ji želi Mihael pokloniti, je presenetilo Renato in jo vznemirilo. Vse te dni od smrti svojega moža, ni mislila na Mihaela. Kadar se ga je spomnila, vselej si je znala to misel pregnati, tako velika je bila moč njene volje, tako trden je bil njen sklep, posvetiti čas zalovanja spominu umrlega moža, ki ji je zapustil vse kar je imel in premogel, da ji dokaže svojo ljubezen in izbrisi iz njenega spomina vtisk, da jo je kupil in jo pripravil v izkoriščanje nesreče njenih staršev ob srečo in mladost.

Težek boj je Renata bila v svojem srcu predno se je odločila, sprejeti Mihaelov obisk. V prvem trenutku se ji je zdelo, da žali spomin svojega mrtvega moža, če sprejme tistega, ki si je znal pridobiti njeno srce. Toda naposled je vendar tudi pri njej premagala vse pomisleke želja, da vidi pred svojim odhodom še enkrat Mihaela.

Počasi in z nenavadno slovesnostjo je vstopil Mihael. Renata mu je šla nasproti in mu je dala roko. Mihael se jo je roke le rahlo dotaknil in jo poljubil lahko, a s tako spoštljivostjo, kakor neki svetnik.

V prvem trenutku bi bilo Mihaelu skoro ušla beseda o sožalju na smrti barona Evzebija, a znal se je premagati.

»Čujem, milostiva baronica, da mislite za dlje časa zapustiti Ljubljano. Upam, da mi ne bodete zamerili, če se vam drznem ponuditi svojega očeta in svojo pomoč v vseh slučajih, kadar bi sploh potrebovali sveta in pomoči. Ta dobra volja naj upravičuje moj obisk.«

»Zahvaljujem se vam za vašo prijazno ponudbo,« je odgovorila Renata. »Za svojega zastopnika sem izbrala notarja, ali za slučaj, da bom kdaj potrebovala kakega posebnega sveta ali pomoči, mi je ljubo, da vem, kje ga dobim.«

Molčala sta oba in nista vedela kaj bi dalje govorila.

»Veseli me, da ste ozdraveli od svoje poškodbe v dvoboju,« je čez nekaj trenutkov tiho in plaho izpregovorila Renata.

»Ni bilo nič posebnega, milostiva baronica.«

»Ni bilo prav, da ste se dvobojevali.« Renata je z veliko resnobo pogledala Mihaelu v oči. »Ni mi znan vzrok dvoboju, a naj je bil kateri koli, to ni bilo prav, da ste se dvobojevali.«

»Časih je človek primoran poslušati se tega najakrajnjega sredstva.«

drugih ima le ta namen: spraviti v napredne vrste nesoglasje, kar naj bi pomagalo klerikalnem do zmage v glavnem v splošni kuriji; potem bi jim ne bilo težko zmagati tudi v ostalih kurijah.

Ne moremo drugače kakor da trdimo, da obstoji med našimi klerikalci in socialnodemokratskimi voditelji zveza, da se borijo na tak način kar skupno proti naprednim vrstam. Gori je rečeno, da bi v slučaju ožje volitve glasovali za agrarce proti klerikalcem; ali to je le prefrigana obljuba, kajti ako bi šli agrarci sami v boj brez druge pomoči, sploh ne pridejo v ožjo volitev; na drugi strani pa se sliši, da so se rdeči voditelji že izdali, rekoč, da so pripravljeni v slučaju ožje volitve nagnati svoje volilce na volišče za klerikalce.

To je tudi verjetno; kajti proti klerikalcem ne zinejo niti besede. V klerikalni stranki silijo na dan nevarni elementi. Dežela ječi pod zlim gospodarstvom Pajerjevim, ker mu hlapčije Gregorčič. Klerikalci se napravljajo na boj z vso silo, da bi upeljali na Goriškem kranjske razmere. Ali za vse to se socialnodemokratski voditelji čisto nič ne brigajo, niti besede ne črhnejo proti sedanji nakanam klerikalcev, ampak toliko hujše bijejo po naprednjakih in agrarcih, in sicer tako, da mora vsakdo sklepati, da so se prav zmenečili črni in rdeči bratje, da bodo tolkli vsak od svoje strani po naprednih vrstah, da bi jih zredčili ali razkropili, kar more pomagati le klerikalnem do zmage. Res, lepo delo opravljajo Tumovci! Sinovi goriške zemlje naj bi pomagali zategadel, ker Tuma tako hoče, klerikalcem na površje v časih, ko se jih hoče naša dežela od celega iznebiti!

Na Goriškem hočemo streti klerikalno moč. Sedaj je čas za to. Ako bi socialnodemokratski voditelji hoteli prav umeti sedanji položaj, bi se pridružili boju proti klerikalcem, namreč tako, da bi že pri prvih volitvah glasovali z naprednimi vrstami; svoje glasove bi vseeno seštel. To bi bilo dobro delo v sedanjih časih, ko se pripravljajo klerikalci, da zasedejo Goriško, kakor so zasedli Kranjsko in Stajersko. Tako delo bi koristilo socialni demokraciji, kakor ji more sedanja Tumovska gonja in delo za klerikalce le škodovati.

Glabinskega konferenca.

Dunaj, 31. avgusta. Glabinski je skušal na današnji konferenci, katere sta se udeležila poleg dr. Šusteršiča in Udrzala tudi Štapinski in Czajkowski, pridobiti Čehe za to, da ngode opravičenim (!) zahtevam Nemcev na Češkem. Če tu ne bo imel uspeha, bo skušal doseči vsaj to, da ne bo delavnost državnega zbora odvisna od delavnosti češkega deželnega zbora. Konferenca je trajala tri ure.

Dunaj, 31. avgusta. Po konferenci je Glabinski izjavil, da je situacija nespremenjena. Bati se je pa, da bo postopanje vlade proti šolam »Komenskega« vzbudilo pri čeških poslancih nevoljo. Vendar upa, da se vsled tega situacija ne bo za trajno poslabšala. Glede razpustitve deželnega zbora češkega je dejal Glabinski, da o tem ničesar ne ve in ne more vedeti.

Češki radikali.

Praga, 31. avgusta. Češki radikali so imeli danes sejo, na kateri so sklenili, da se z ozirom na dogodke na Nižje Avstrijskem in na Dunaju in posebno z ozirom na zatvoritev

šol »Komenskega« ne morejo udeležiti konference z Bienenrothom. To mnenje zastopa tudi del agrarcev in nekateri Mladočehi. V teh krogih se je sprožila misel, objaviti oklic na češki narod in v njem pojasniti stališče v tej zadevi. Ni izključeno, da dobi večino predlog ne udeležiti se konference z Bienenrothom na seji čeških poslancev dne 4. septembra.

„Komenskega“ šole.

Praga, 31. avgusta. Poslanec Šilinger je interveniral pri bivšem vodji naučnega ministrstva Kaněri glede zatvoritve šol »Komenskega« v tem smislu, da bi dosegel za pritožbo proti tej naredbi ministrstva odločilno moč. Sekedski šef Kaněra je odgovoril, da ne more v tej zadevi ničesar storiti, ker je to sedaj političum, vprašanje političnega vpliva in politične moči.

Cesarjevo potovanje.

Bregence, 31. avgusta. Ob 8. zjutraj je cesar stopil na salonski parnik in je došel ob pol 9. v Lindavo, kjer ga je prebivalstvo sprejelo z navdušenimi ovacijami. Prišel je k sprejemu tudi princ Ludovik.

Rorschach, 31. avgusta. Sem je dospel cesar ob 10. dopoldne. Imenoma švicarske vlade ga je pozdravil podpredsednik zveznega sveta v francoskem jeziku. Po 20 minutah se je parnik odpeljal dalje.

Mainava, 31. avgusta. Cesar Franc Jožef je dospel v Mainavo opoldne, kjer ga je pričakoval veliki vojvoda Badenski s soprogo in princ in princezinja Maks. Ob 1. uri se je nadaljevala vožnja proti Friedrichshafenu.

Friedrichshafen, 31. avgusta. Ob četrta na 3. je priplul salonski parnik s cesarjem sem. Cesarja so pričakovali kralj Viljem, vojvoda Albreht in grof Zeppelin, s katerim se je cesar dolgo razgovarjal.

Bregence, 31. avgusta. Cesar je dospel iz Friedrichshafena sem in nadaljuje ob 6. zvečer svojo vožnjo proti Dunaju.

Drinska komisija.

Budimpešta, 31. avgusta. V Losnici začne jutri Drinska komisija svoje delo; naloga komisije, katera je sestavljena iz srbskih in avstrijskih članov, bo rešiti preporne točke glede lastnine nekaterih otokov v Drini.

Grška.

Atene, 31. avgusta. Vojnim ministrom je bil imenovan Lapatiotis.

Atene, 31. avgusta. Princ Andrej hoče izstopiti iz armade in gre na tri leta v inozemstvo. Tudi princ Kristoforos in princ Nikolaj hočeta vzeti dopust.

Maroko.

Madrid, 31. avgusta. Časniki javljajo o novih napredkih Špancev. V kratkem bodo Gurnške gore obkrožene od treh strani, tako, da bo lahko zavzeti pozicije Maročanov.

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj zvečer je imel ljubljanski občinski svet kratko izredno sejo. Overovateljem zapisnika je imenoval župan gg. Mallega in dr. Oražna.

Dve nujni zadevi.

Gosp. Franchetti poroča nujnim potom o prošnji g. Hirschmanna, da se mu dovoli na njegovi parceli ob Kuhnovi cesti sprememba

stavnega sistema iz strnjeneja v odprtega. — Sprejeto.

Gosp. Knež predlaga, naj se dotičnikom, ki imajo v zakupu svet na stavbišču nove državne obrtne šole izplača odškodnina 2110 K za to, ker bodo morali svoje pridelke že s 1. septembrom odstraniti, in naj se ta vsota zaračuna pri zgradbenih stroških. — Sprejeto.

Prodaja stavbišča.

Gosp. V. Kubelka hoče kupiti parcelo št. 16 (v bližini Kolizeja) na zemljišču starega vojaškega preskrbovališča in ponuja zanj 14.000 K. — Sprejeto.

Naslednja točka dnevnega reda se zaradi nenavzočnosti poročevalca odstavi z dnevnega reda.

Volitev zastopnika v šolski odbor za obrtno - nadaljevalne šole.

Gosp. Dimnik izvaja, da ima v tem odboru mestna občina dva zastopnika, akoravno ji gredo glede na višino prispevkov, ki jih za te šole plača, trije. Izvoli naj se torej še tretji zastopnik. Ker so šolniki v tem odboru dobro zastopani, naj se pošlje tja pravnik. Poročevalec predlaga g. dr. Sviglja. — Sprejeto.

Sledi tajna seja.

Slovenec prijet kot vohun v Srbiji.

Iz Srbije nam pišejo: Pred nekaj tedni so prišli v Šabec več oseb, ki so bile na sumu, da so vohunile za Avstro-Ogrsko.

Lani je prišel v Šabec neki Luj Jäger. Nastanil se je v Šabcu ter se prijavil oblasti kot trgovec z lesom. Zatrjeval je, da trguje predvsem s hrastovimi pragovi za železnice. Pri sebi je imel dva moža, ki jih je predstavljaj kot svoja uradnika. Pisala sta se Vekoslav Natašević in Alojzij Mesar. Meseca avgusta lanskega leta je Mesar odpotoval iz Šabca, kjer sta ostala samo še Jäger in Natašević. Meseca oktobra, kmalu na to, ko je bila proglašena aneksija Bosne in Hercegovine, se je Alojzij Mesar nenadoma zopet povrnil v Šabac. Ko so ga spraševali, kje da je bil, je rekel, da je potoval po svojih trgovskih poslih.

Ker ni nihče imel nobenega sumu na Jägerjevo družbo, so njeni člani svobodno potovali po Srbiji, seveda pod pretvezo, da kupujejo les. Tako je prišlo, da so vsi trije Jäger, Matašević in Mesar smeli po vsi Srbiji docela svobodno gibati celo v času najhujše napetosti med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

Letos spomladi je izginil iz Šabca Jäger popolnoma natihem in »trgovino z lesom« sta vodila naprej Matašević in Mesar sama.

Kakor preje sta lahko svobodno potovala po vseh krajih Srbije, ker ni padel nanje niti najmanjši sum, da bi bila kaj drugega, kakor trgovca.

Pred nekaj tedni pa se je Alojzij Mesar sprl s svojo ljubico, ki je Srbinja. Da se maščuje, ker jo je Mesar zapodil, je šla k policiji ter tam naznanila, da Matašević in Mesar nista trgovca, ampak — vohuna. Policija je oba Mataševića in Mesarja takoj aretirala ter izvršila pri njih hišno preiskavo. Uspeh te hišne preiskave je bil presenetljiv.

Oblast je dobila v roke toliko obtežilnega materiala, da je bilo takoj jasno, da ova dva Mesarjeve ljubice ni bila nevtemeljena, kakor se je prvotno domnevalo.

Pri zaslišanju je Mesar povedal, da je rodom Slovenec in da je doma na Kranjskem.

Policija je aretovancema predložila na njihovem stanovanju »zaplenjene spise in pod pezo tega obtežilnega materiala sta priznala, da sta v Šabcu organizirala in izvrševala vohunsko službo za Avstrijo.

Iz spisov, ki so bili pri njih zaplenjeni, je razvidno, da sta Mesar in Matašević po zimi prenašala avstrijske vojne golobe-pismošole preko Save v Šabac. Golobe sta prenašala preko Save v košaricah, pri čemer jima je zlasti dobro služila Mesarjeva ljubica. Iz Šabca sta golobe pošiljala v notranjost Srbije, kjer sta tudi imela svoje zapužnike. Kdo so bili ti, se še ni dalo dognati.

Policija je Mesarja in Mataševića izročila sodišču, ki je odobrilo preiskovalni zapor nad njima ter uvedlo o stvari najstrožjo preiskavo. Kakor se čuje, bo preiskava skoro končana in obravnava se bo vršila nemara že v par tednih. Osebe, ki imajo vpogled v stvar, zatrjujejo, da bodo pri razpravi prišle na dan veleznanimive in nad vse značilne podrobnosti.

Alojzij Mesar je v Ljubljani dobro znan. Vzgojen je bil v tukajšnjem »Alojzijevišču«. Njegov stric je bil pokojni župnik in znani klerikalni agitator v Bohinju Mesar, ki je svojega nečaka tudi vzdrževal, bližnji sorodnik njegov pa je vodja »Katoliške bukvarne« v Ljubljani Alojzij Mesar je v Ljubljani končal gimnazijske študije in se nato napotil na vženčilišče na Dunaj. Tu

je dobil mesto vzgojitelja pri neki bogati rodbini. Ta služba mu je tako ugajala, da je svoje študije obesil na kol. Pred približno tremi leti je bil Mesar vzgojitelj v bližini Maribora. Prihajal je večkrat v Maribor ter mnogo občeval v tamkajšnjih narodnih krogih. Iz Maribora je izginil, ne da bi kdo vedel kam. Lansko leto se je pojavil v Ljubljani v spremstvu neke mlade dame. Par dni je baje ložiral v hotelu »Ilirija«, nato pa se je preselil k »Slonu«. To je bilo 7. avgusta. Najel je dve sobi št. 48. in 47. Njegova spremeljevalka je stanovala v sobi št. 47, in se je zglasila kot Milica Jelković, zasebnica iz Šabca v Srbiji, ki jo je Mesar izdajal za svojo ženo. Mesar jo je pustil samo in je šel na orožne vaje kot prostak (bil je degradiran), k' 17. pešpolku na Gorenjskem. Vrnil se je v Ljubljano 13. avgusta. Od tega časa je bil skoro neprestano v Ljubljani. Obečoval je večinoma pri »Slonu«, zvečer pa je semtertja zahajal tudi k »Zlati kapljici« na Sv. Petra cesti. V veseli družbi je opetovano prekrakal vso noč in pri takšnem kroku je vedno tekel šampanjec. Pri vseh teh krogih je bila zraven tudi Milica Jelković, o kateri je pripovedoval, da je hči nekega srbskega polkovnika iz Niša in da je radi njega zapustila svoje starše. 23. oktobra je Mesar odpotoval iz Ljubljane brez Milice Jelković. Pri odhodu je rekel, da je trgovec z lesom iz Šabca in da bo po pošti poslal denar za stanovanje, ki ga je ostal dolžan. Čez nekaj dni je dolžno svoto res poslal, od kod, to se sedaj ne da več dognati. Koj nato je odpotovala tudi Milica Jelković.

Mesar je bil torej v Ljubljani približno ves avgust, september in oktober. Pojavil se je v Ljubljani približno v istem času, ko je prišel semkaj znani poslanec iz ruske dume grof Vladimir Bobrinski.

V Ljubljani je bil za časa vseh-slovenskega časnikarskega kongresa in ob času septembrskih dogodkov. Mogoče je, da je tudi tu opravljal vlogo službo. Pripominjamo, da se je že takrat zdel nekaterim njegovim znancem sumljiv, ker nihče ni vedel od česa živi. Ako ga je kdo vprašal, kaj da je in kakšno službo da ima, je vedno dal nejasen odgovor in speljal razgovor na druge stvari. Semtertja je tudi rekel, da je lesni trgovec; ko so mu znanci omenili, da mu tega ne verjamejo, je molčal in se lokavo smejal. V družbi je večkrat sprožil razgovor o jugoslovanskih razmerah in pri takšnih prilikah je Milica Jelković vedno igrala vlogo navdušene Srbkinje. Seveda se sedaj ne da dognati, kaj da je Mesar delal v Ljubljani. Toda če je vse to resnično, kar se poroča iz Srbije in vzroka nimamo, da bi o tem dvomili, potem se pač lahko sklepa, da je mož tudi pri nas v Ljubljani opravljal isto službo kakor v Šabcu. V tem slučaju pa je pojasneno tudi vprašanje, kako so merodajni krogi na Dunaju dobili tako čudne pojme o septembrskih dogodkih v Ljubljani in kako so od vlade inspirirani listi pisati, da so ljubljanski dogodki naravnost v zvezi z dogodki v Srbiji.

Govori se, da je Mesarju preskrbel pred leti službo neki klerikalni politik. Kakšna služba je to bila, se ne ve, ime dotičnega politika, ki je bil Mesarjev protektor, pa se naničuje. — Morda se bo dalo o tej zagotnetni stvari še kaj poizvedeti, morda spravi podrobnosti o Mesarjevem ljubljanskem bivanju na dan tudi sodna preiskava v Šabcu. Prijatelje našega lista v Šabcu prosimo, naj posvetijo aferi svojo pozornost ter nas obveste o eventualnih razkritjih.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi je sodišče jelo zasliševati tiste priče, ki jih je predsednik Tarabocchia dal naknadno pozvati.

Prvi svedok dež. oficial Medvedić ni vedel ničesar bistvenega izpovedati.

Priča Ljubošević je kategorično izjavil, da obtoženec Petrović na onem shodu, glede katerega ga dolži državni pravdnik, da je rabil »veleizdajniške« izraze, sploh niti govoril ni.

Priča Petaković je bil vprašan, ako je res obtoženec Petrović v Živkovičevi trgovini govoril, da se morate Bosna in Hrvatska odtrgati od monarhije, kakor je to izpovedal svedok obtožbe Kapac. Petaković je izjavil, da je bil takrat navzoč v prodajalni in da ve docela zagotovo, da Petrović onih besed ni rekel.

Katoliški župnik Lončarek je izpovedal, da je mnogo zahajal v Petrovičovo hišo, a ni videl nikoli in nikjer v tej hiši slike kralja Petra. Isto je potrdil tudi državni gozdar Ivan Habl, ki je izjavil, da je bil najmanj 100krat v sobi, kjer je bila baje po trditvi obtožbe slika kralja Petra, a ni nikdar videl te slike.

Trgovec Mrkonjić je izjavil, da lahko stokrat prišeže, da v Petrovičevi hiši ni bilo slike kralja Petra. Prav tako je izpovedal tudi orožniški stražmešter Šepetans.

Svedokinja Milka Vojnović je izpovedala, da je pri Petroviću pač bil nekoč srbski major Simić, a se ve na tanko spominjati, da Simić ni nikdar govoril o kralju Petru in cesarju Franu Josipu, najmanj pa o tem, da bi Hrvatska morala pripasti Srbiji.

Nasprotno kakor Vojnović sta izpovedali priči Milka in Rudolf Vodožarec.

Na to so bile zaslišane priče glede obtoženca Nikole Rebrač.

Vse priče so z vso gotovostjo izjavile, da v hiši obtoženčevi ni bilo slike kralja Petra.

Zanimivo je bilo zaslišanje 71-letnega Gjura Vukića.

Predsednik: Ali poznate pričo obtožbe Turajlića?

Vukić: Poznam ga, moj prijatelj je.

Predsednik: Ali je vam Turajlić res nekoč rekel, da bodo ti obtoženci zaprti?

Vukić: Dobro se spominjam. Rekel mi je: Iz Crkvenega boka bodo štirje aretirani. Ko sem ga vprašal, zakaj, mi je rekel, da jih je on ovalil.

Predsednik: Ali je vam rekel, da jih je on spravil v zapor.

Vukić: Da, on je rekel: »Matr jim njihovo, ker me ne puste v odbor, bom jih pa jaz... Stori je to iz maščevanja.

Drž. pravdnik: Ali je vam rekel, da je to storil iz maščevanja?

Vukić: Da, rekel mi je, da je to storil iz maščevanja in da bo za to njegov sinovec dobil stipendijo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. septembra.

+ Dopolnilna deželnozborna volitev v dolenskih mestih in trgih.

Med tem ko so klerikalci včeraj na kongresu svojega klavnega dijaštva grmeli, zabavljali, bahali in proročevali, kako bodo vse pohodili, pozobali in ugonobili, kar na Slovenskem ni klerikalnega, se je vršila v dolenskih mestih in trgih dopolnilna deželnozborna volitev. Tu krik in vik, tam mir in tiho. Tista stranka, ki je v Ljubljani kričala na ves glas, da je vsa Slovenija njena, se na dan volitve v dolenskih mestih še na bel dan ni upala. Volitve so vendar ena najznamenitejših stvari v političnem življenju. Pri volitvah se pokaze moč in veljava kake stranke. Tudi včerajšnja volitev v dolenskih mestih in trgih je to pokazala. Klerikalci se je sploh niso upali udeležiti. To pomeni, da v dolenskih mestih in trgih še toliko zaslonbe nimajo, da bi mogli za kakega svojega kandidata dobiti vsaj častno manjšino.

Brez najmanjega boja je bil včeraj izvoljen kandidat narodno - napredne stranke Fran Višnikar, za katerega je bilo oddanih 320 veljavnih glasov. To priča, kako zavedna in zanesljiva trdnjava narodno - napredne stranke so dolenska mesta in trgi in to ilustruje najboljše vse brezobraznosti in baharije tiste koruptne klike lakomnih spekulantov, ki jo je duhovščina spravila na površje in ki jo imenujejo klerikalno stranko.

+ Gospod dvorni svetnik Kliment je edini javni funkcionar, ki se je čutil poklicanega, udeležiti se kongresa klerikalnega dijaštva. Nekateri tolmatijo to kot demonstracijo, a morda je gosp. dvorni svetnik samo nabiral podpise za novo čestitko dr. Šusteršiču zaradi njegovih krepkih napadov na finančnega ministra Bilinskega.

+ Kdo oddaja učiteljska mesta na Kranjskem? Znan Slomškar se obrne s prošnjo do Jakliča, naj mu preskrbi nadučiteljsko mesto v St. Vidu. Ta mu odgovori, da obžaluje zelo, ker se je prepozno zglasil, kajti obljubil je že Bajcu. Našel mu je več šol v bližini Ljubljane, za katere eno najprosi in takoj jo dobi. To je moška beseda! Kaltenegger, geh' ins Kloster! Živio Kaltenegger II.

+ Kam bi prišli, če bi začeli še mi uganjati take burke, da sme Slovenec le pri Slovencu, Nemec pa le pri Nemcu popiti kozarec vina ali pa pojesti za štiri vinarje kruha? — tako čitamo v tiskovni številki »Rdečega Prapora«. To je menda tisto »pojasnjevanje« glede na narodno stališče, o katerem v ravnosti številki »Rdeči Prapor« govorijo.

+ Izjava podružnice poštinih uradnikov. »Slovenski Narod« štev. 187 z dne 18. avgusta je pod naslovom »Grazer Tagblatt« prinesel notico, v kateri se napada tovariša gg. Holda, Schiffererja, Hammerla in Buriana, ter se osobito prvima dvema podtika, da sta v zvezi z onim ostudnim člankom, ki so ga prinesle »Deutsche Stimmen« z dne 15. avgusta št. 66 in ki je bil naperjen proti poštenemu uradništvu v obče ter proti slovenskemu, oziroma ljubljanskemu

(Dalje v prilogi).

»Ni bilo prav — ni bilo prav« je kakor v sanjah govorila Renata, »toda — zahvaljujem se vam vendar, da ste se zavzeli za mojo čast.«

»Renata — ali hočete za dolgo iz Ljubljane?«

»Za eno leto.«

»Ali vas smem kdaj obiskati?«

(Dalje prihodnje.)

poštnemu uradništvu pa še posebej. — Ljubljanska podružnica društva poštinih uradnikov obsoja članek v »Grazers Tagblattu« in protestira proti pisavi tega lista. Obenem pa izjavlja, da je v zgoraj označeni notici »Slov. Naroda« izrečena sumnja, da so imenovani štirje gospodje tovariši v kaki zvezi s člankom »Grazers Tagblattu« brez podlage. Rečeni gospodje tovariši so bili vedno zvesti člani društva in smo se prepričali, da članka v »Grazers Tagblattu« sploh ni pisal noben poštini uradnik. Ljubljana, dne 27. avgusta 1909. — Ljubljanska podružnica društva poštinih uradnikov.

— **Vodstvo deželne muzeja** je z današnjim dnem prevzel novi kustos dr. Mantuani pa še provizorično, ker še ne ve, če mu bo kazalo ostati v Ljubljani ali ne. Kot specialist za muziko, bo seveda imel velikansko priliko pokazati v deželni muzeju svoje zmožnosti.

— **Pri Bobenčku na Sv. Petra** cesti so nekateri klerikalci in njih dame te dni posvetočili svojo izobrazbo na posebno slaven način. — Morda bomo o tem še kaj povedali.

— **Slovensko deželno gledališče.** V ponedeljek je imela intendantica slovenskega deželnega gledališča sejo, v kateri se je določilo, da se vrši — med 130 predstavami v bodoči sezoni od 1. oktobra t. l. do 31. marca 1910 — devdeset predstav v abonementu, vse ostale pa izven abonementa. Lože ali sedeže je možno abonovati za vse predstave ali pa le za polovico predstav, ki se vrste pod označbo »nepar« in »par«. Razločka ne bo med predstavami na »nepar« in na »par« nobenega. Cene ložam in sedežem, ki so se zvišale z ozirom na večje število predstav, so razvidne pri blagajničarki g. M. Šešarkovi. Najemnine je plačati za lože in sedeže v treh obrokih in sicer 1. obrok, ko se sklene abonement ali najkasneje do 1. oktobra, 2. obrok do 1. decembra in 3. obrok do 1. februarja.

— **Iz učiteljske službe.** Provizorična učiteljica na Kalu, gđe. Matilda Jager, je premeščena na štiri-razrednico v Dveru.

Svobodna šola je na programu II. sestanka S. M. ki se vrši v nedeljo, dne 5. septembra dopoldne v »Narodnem domu« v Ljubljani. Vzroč vnebovpijočemu atentatu na slovensko šolstvo, katerega so uprizorili klerikalci, ni vprašanje Svobodne šole le važno in aktualno, ampak največjega pomena za bodočnost našega naroda in za kulturni nivo bodoče slovenske generacije. Kaj se godi s slovenskim naprednim učiteljstvom, kakšna gonja se je uprizorila na Dunaju proti Svobodni šoli, je znano vsem. Ali naj ta strankarski fanatizem mirno gledamo in tilo požiramo psovke in napade na napredno šolo? Ali ni vsaj nekaj odločnih naprednih Slovencev, ki bi se postavili po robu gg. papeževcem in »gorečim katoličanom« ter javno povedali tem gospodom v obraz, kdo ima odločevati o šolskem pouku, farovž ali starši? Ako hočemo imeti napredno ljudstvo, moramo imeti napredno šolo, kajti mladina je naša bodočnost.

— **Gospa Borštnikova** nam piše, da so neresnične vesti raznih listov, da misli zapustiti Ljubljano, čes, da je še za celo leto angažirana pri slovenskem gledališču in torej sploh ne more sklopiti drugod kontraktov. Če bi sploh imela voljo oditi, bi najmanj pol leta prej odpovedala.

— **II. velika ljudska veselica** — katero priredi slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, dne 8. t. m., to je na mali šmaren na vrtu gostilne pri Plankarju na Dolenjski cesti, bode kakor čunjo zelo zabavna, kajti izvedeli smo, da dela vse veselilni odsek, bodisi damski, kakor moški velike priprave in se trudi na vse načine, da bode zamogla ta veselica nuditi obilo veselja, zabave itd. starim in mladim. Skušali smo poizvedeti kaj o tem programu, ali do danes se nam to še ni posrečilo. Kakor hitro se nam to posreči, priobčili bomo ves ta spored v detajlu. Toliko pa že danes lahko rečemo, na podlagi tega kar smo izvedeli, da ne bode nikomur žal, kdor bo ta dan pohitel k Plankarju in ga posvetil veselici »Zvona«.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je poslala Gabrijela Železnik, učenka 4. razreda ljudske šole v Gor. Logatu 1440 porabljenih znamk. Mali rodoljubkinji iskrena hvala.

Umrla je v Kranju gđe. Ida Šega, hčerka c. kr. okrajnega predstojnika vdove. N. v. m. p!

Iz Simon Gregorčičeve javne ljudske knjižnice se je izposodilo v preteklem mesecu 1674 knjig, 47 knjig več nego meseca julija. Povprečno vsak dan 64 knjig. Največ se je izposodilo 3. avgusta, namreč 100, najmanj pa dne 8. avgusta, namreč 33 knjig. Sedaj je od 1. septembra do 31. aprila odprta knjižnica ob delavniških od 5. do 7.

S Turjaka se nam piše: Naš sosadni župnik Jakob Jereb v Škočjanu je zelo hud na naprednjake. Rad pripoveduje, da ima socialne demokrate rajše kot liberalce. To je pač

stvar okusa. Liberalci imamo tudi socialne demokrate rajše, kakor pa kakoga Jakoba Jereba. Tudi pravi Jakob Jereb, da si desetkrat roke s žajfo umije, kadar bere »Slov. Narod«. Kako pa da sploh bere »Slov. Narod«, saj mu je to vendar prepovedano. Kaj spoštuje svojega škofa tako malo, da prezira njegove ukaze? Na vsak način je dobro, da vzame včasih »Slov. Narod« v roke, ker si s tem branjem malo duševno opomore in ker ima potem priliko, da se vsaj tu in tam dobro umije.

— **Gasilno društvo v Begunjah** priredi v nedeljo, dne 5. septembra v gostilni g. Val. Šturma v Poljčah tombolo. Po tomboli prosta zabava in ples.

Nastič milijonar. Pod tem naslovom se piše »Hrvatski« iz Sarajeva: Dokler je bival Nastič tu, je živel tako, kakor more živeti samo kak milijonar. Vsak večer je šampaniziral s četvorico svojih prijateljev in neko žensko. Vsak dan se je vozil on in njegova družba na Ilidže, kjer se je tudi šampaniziralo. Denarnica polna novecev! Pa odkod vse to? Delal ni absolutno ničesar. Kako more potem potrošiti vsak dan 200 do 300 K? Če bi to kdo drugi delal, gotovo bi hotelo policija vedeti, odkod ima denar. Tako more živeti samo bogataš, ne pa taka propalica, ki je bil še nedavno brez vinarja in je sedaj brez polja. Ali policija v Bosni ne pozna svojih dolžnosti? Ali pa morda ona najboljše ve, odkod dobiva Nastič denar? Zakaj ne?

Vzgajajmo našo mladino — narodno! — S koroško-štajerske meje se nam piše dne 31. avgusta t. l.: V vašem cenj. listu se je že večkrat in še nedavno odlično povdarjalo, kake važnosti je dandanes nacionalna vzgoja mladine ter kako se tista intenzivno goji pri drugih narodih. Pri nas pa se kaj pazno gleda, da bi se mladina naša ne navduševala preveč narodno ob raznih prilikah, da celo zatreti se poskuša vsak naroden vznos pri mladini naši! To se mora predrugačiti. **Mi rabimo čvrst, zavezan rod; mladenčev nam ni mar, jih imamo itak preveč v vseh slojih!** — Le glejmo, kako tozadevno delajo n. pr. Nemci. Niti nam ni treba iti daleč. Kar oglejmo si ljudske šole na Zgor. Štajerskem in Koroškem. Tu učiteljstvo ob vsaki priliki nacionalno vpliva na šolsko mladež ter tudi skrbi za to, da se narodna navdušenost med otroci vedno neti in osvežuje; a nobeden šolski nadzornik se nad tem ne spodbija. V sleherni šoli v navedenih deželah skoraj najdemo na steni viseče table, kjer so pregnantno natiskani izreki, kateri merijo na narodno vzgojo ter navdušujejo deca za nje rod. N. pr.: Sei stolz, dass du ein Deutscher bist! Ein Deutscher zu sein, ein hehres Gefühl! Deutsch sein, heisst stark sein! Wo Deutsche wohnen, alldort ist unser Vaterland! Ein Deutscher fürchtet niemand ausser Gott! Der edelste Laut auf Gottes Welt ist des Deutschen Mutterlaut itd. itd. — Zakaj bi se po stenah naših ljudskih šol ne blesteli slični napisi? Kar je dovoljeno drugim, gre tudi nam! — Učiteljstvo slovensko, vzpni se! Niti ne prestanto ljubezen do doma in jezika slovenskega — vsak čas in ob vsaki priliki — v nežnih srečih naše mladosti! To je sveta tvoja dolžnost. — Kazimo vsepovsod, da smo tudi Slovenci enakopravni drugim narodom!

Branirod.

Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za šolsko leto 1909/10 v I. razred 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 10. uri. Učenci, ki hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih staršev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

»Bodočnost« v Ptujju. Na izrednem običnem zboru akad. fer. društva »Bodočnost« 21. avgusta v Ptujju izvoljeni odbor se je pri svoji prvi seji 25. avgusta konstituiral sledeče: Abiturient P. Plohl, predsednik, abiturient Fr. Fras, podpredsednik, abiturient Vek. Voršič, tajnik, abiturient Zvonko Peršuh, blagajnik, stud. iur. A. Horvat, knjižničar, stud. iur. Fr. Kostanjevec, stud. iur. Vekoslav Šumenjak, preglednik.

Šop jabolčnega evetja je poslala gospica Marica Lončarjeva iz Ivanjkevec na Sp. Štajerskem. Cenjena pošiljalka nam zatrjuje, da evete mnogo sadnega drevja, ki je bilo po toči popolnoma okleščeno.

Za vinogradnike in sadjerejce. Naše vinarstvo je v hudih stiskah. Zaradi preprodaje je namreč zavladala obča vinska kriza, ki bo brezdvomno zapustila trajne in neizbrisne sledove za seboj. Iz sedanjega kritičnega položaja se more naše vinarstvo rešiti edino z izvozom svojih pridelkov v severne kraje, kjer trta ne rodi ali pa se vina le malo prideluje. Nov trg pa si bo moral naš vinski pridelek še le priboriti. Ta boj ne bo lahek, ker vlada prevelika konkurenca na mednarodnem vinskem trgu. Zmagali bomo edino

tedaj, če bodo naši vinogradniki potom združeni v posiljalno vino najboljše kakovosti na trg. Želeti bi bilo, da bi se mali in veliki vinogradniki posluževali pri pokopenju mošta samo čistih vinskih droži, ki pospešujejo čisto in zanesljivo kipeenje mošta ter povzročajo, da se s pomočjo njih pridelano vino hitro čisti in dobi mnogo boljši vonj in okus. Prav tako uspešno se morejo rabiti čiste vinske droži tudi za pokopenje sadnega mošta. Samočišče vinske droži se dobivajo pri kmetijsko-kemičnem preizkuševališču za Kranjsko in Ljubljani. Čevka s samočistimi drožmi stane z navodilom o uporabi 25 v, s poštnino in zavojem pa 40 v. Deset čevk skupaj stane s poštnino in zavojem 3 K 50 v. Znesek se more vplačati v denarju ali pa v pisemskih znakih ter se mora plačati naprej, ker se sicer povzame. Ena čevka zadostuje za pokopenje 5 do 10 hektolitrov vinskega ali pa sadnega mošta. Samočišče vinske droži se morajo naročiti vsaj 5 dni pred uporabo, oziroma pred masteenjem grozda, da se morejo pravčasno in po predpisu nastaviti droži, s katerimi se potem sveže — iztisnjeni most pokopi. — **Ravnateljstvo kmetijsko-kemičnega preizkuševališča za Kranjsko in Ljubljani.**

Za ravnatelja na slovenski kmetijski šoli v St. Jurju ob Južni železnici namerava deželni odbor štajerski imenovati nekega koroškega nemškutarja. Deželni odbor in spodnještajerski renegati naj se nikar ne igrajo z ognjem. Ta bi bila lepa, da bi Slovenci mirno vtaknili v žep vsako nemškutarsko klofuto.

Pomoč v nesreči. Pri zletu sokolskih društev v Volosko - Opatijo bi se bil skoro utopil brat Fran Polh, član ilirsko - bistriškega Sokola. V silni vročini je nezavesten padel v morje. V zadnjem trenutku ga je potegnil iz morja brat Ambrožič (Brozgovič) in ga rešil takorekoč gotove smrti.

Pogorelo je hišno in gospodarsko poslopje pesenika Jurija Povaleja v Unišah pri Ponikvi ob Južni železnici. Zažgala je 13letna, nekoliko slaboumna hčerka, ki je v listnjaku tudi sama zgorela.

Kinematograf »Pathé« na Dunajski cesti nasproti kavarni »Evrop« je danes zopet začel s svojimi predstavami.

Zamenjan dežnik. V nedeljo, dne 29. avgusta je bil na koncertu na Blejski Dobravi pri g. Kamenšku pomotoma odvezi na kegljišču na polsvilnat dežnik; ker je dotična oseba znana, se pozivlja, da ga takoj pošlje na naslov Leopold Zore, Javornik.

»Narodni dom«. Kegljišče se zopet odprlo v soboto 11. septembra t. l. Nekaj večerov v tednu je še prostih. Kegljišče je jako udobno in eno najboljših v Ljubljani.

Velikansko tatvino so izvršili dosedaj še neznani tatovi v menjalnici v Trientu. Pokradli so za 200.000 kron vrednostnih papirjev, 100.000 kron pa gotovega denarja.

Ukradeno je bilo dne 27. m. m. posestniku Jožefu Žunec v Zelimljah 280 K. Tatvine je sumljiv neki okoli 25 let star popotnik (vandrovec), ki je šel od tam proti Ljubljani.

Delavsko gibanje. V ponedeljek se je v južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 150 Hrvatov, 25 Macedoncev in 15 Slovencev, nazaj je prišlo pa do 100 Hrvatov in Slovencev, 40 Hrvatov je šlo v Heb, 25 v Inomost, 28 pa na Westfalso.

Izgubljen in najdeno. Neki gospod je pozabil v »Zvezdi« sivkasto suknjo. — Pekovski pomočnik Anton Letner je našel zlat poročni prstan in srebrno verižico.

Drobne novice.

* Dvoboj med avstrijskim podkonzulom in grškim odvetnikom v Aleksandriji. Pretekli teden je avstrijski podkonzul Lotar baron Hauser med pogovorom z grškim odvetnikom dr. Kefalasom temu rekel, da bi Grki v slučaju vojne s Turčijo ravno tako bežali, kakor so leta 1897. Dr. Kefalas je radi teh besedi barona Hauserja oklofotal. V ta namen sestavljeno častno sodišče je sklenilo, da je dr. Kefalas, sposoben dati zadoščenje in da se ima vršiti dvoboj z meči. Dr. Kefalas je bil res zmožen, kajti baron Hauser je bil v dvoboju na desni rami težko ranjen. Da ne bo več klofutan v Aleksandriji, je bil baron Hauser prestavljen v Beirut.

* Zagoneten umor v Inomostu. Dne 30. t. m. so dobili v nekem ino-mostnem hotelu turvto neko dozdovno baronico. Zaprli so radi suma umora monakovskega trgovca Hamerschmieda in njegovega prijatelja fotografa Katzerja.

* Poskušeni umor radi jubilejskega križca. Segedinska vojaška oblast je pomotoma poslala kmetu Alešu Igazu jubilejski križec. Obični je nato pozvala Igaza, da naj vrne križec. Igaz je res prišel v občinski urad, toda predno mu je mogel

obč. tajnik razložiti, zakaj mora vrniti križec, je Igaz potegnil nož ter skočil na tajnika. Kričal je, da bode tajnika ubil, ker mu hoče ukrasti najdragocenejšo blago. Priskočili so drugi ljudje, ki so bedastega Aleša pograbili in zaprli.

* Narodna enakopravnost v katoliški cerkvi. V Poštorni na Nižjem Avstrijskem vzdržuje šolska družba Komensky češko šolo. Škofijski ordinarijat je pa sklenil, da za bodoče šolsko leto neče dati imenovani šoli kateheta. Vidi se, da so škofijski ordinarijati Slovanom ravno tako praviči, kakor avstrijska vlada.

* Na smrt obsojen. Pred okrožnim sodiščem v Travniku je bil te dni obsojen na smrt na vesalih hodža Osman Hondoraga, ki je bil pred meseci zvalil trgovca Berkovca v gozd, kjer je bil baje zakopan zaklad. Berkovec je kopal in kopal, toda zaklad se ni hotel pokazati. Ko je bila jama že dovolj globoka, je Osman Hondoraga s sekuro tako udaril trgovca po glavi, da se je zvrnil v jamo, ki si jo je sam skopal.

* Samomor. V Varaždinu se je ustrelil Stanko Jurinac, sin župana dr. Jurinca. Vzrok: nesrečna ljubezen.

Razne stvari.

* Katoliško visokošolstvo na Francoskem nikakor neče uspevati tako, kakor bi to želeli razni škofje, prelaje in bogati monarhisti. Preteklo šolsko leto je bilo vpisanih na katoliškem vsenčilišču v Parizu 670, v Lille 540, v Lyonu 540, v Angersu 240 in v Toulouzi 100 slušateljev, skupaj torej na vseh katoliških univerzah 2090 slušateljev. Ako se s tem številom primerja število dijaštva samo na državnih visokih šolah v Parizu, ki znaša 17.000, potem se vidi da je katoliško dijaštvo na Francoskem tako neznatno, da ne pomeni v javnosti čisto nič.

* Češki pesnik Machar — mecen. Češki pesnik Machar je daroval za češke narodne in kulturne namene 2000 K, ki jih je prihranil od svojih honorarjev. V »Času« pravi Machar o svojem daru med drugim sledeče: »V teških življenjskih dobah se mi je pomagalo. Bil sem v bedi in našli so se ljudje, ki so zbrali par goldinarjev in so mi jih dali... Zdaj sem v prijetni situaciji človeka, ki lahko vrača... Nemec Rosegger je lahko ustanovil svojemu vsem in vsem dobro preskrbljenemu narodu nov bojni fond. Pri nas je to drugače. Mi imamo celo vrsto potreb, ki jim vedno primanjkuje denarja — dajem jim... Kolikor jaz stotakov, toliko vi kron, desetice, grošev — kolikor kdo more!... Tudi nas Slovencev se tičejo te besede češkega pesnika Macharja.

* Evropski vladarski rodovi imajo v rokah 41 prestolov, od njih jih imajo 34 nemški dinastije in sicer 22 v nemški državi in 12 izven nje. Teh 41 prestolov zavzema samo 26 vladarskih rodov, od katerih jih je 17 nemškega pokolenja. Dohodki so različni. Največ nese nemški vladarski prestol, namreč 39.79 milijonov kron, najmanj črnogorski. Svojem vladarju plača Evropa letno vsega skupaj okoli 170 milijonov kron.

* Krščansko-socialni »moralist«. V dunajskem okraju Ottakringu je policija zaprla krščansko-socialnega okrajnega svetnika in trgovca Karla Hauptmanna. Vzrok: teški pregrešek proti pravosti. Ta klerikalna »dika« ima za seboj že 50 let in je vdovec; dolže ga nedovoljenih stikov z nekim 15letnim fantom, ki so trajali že več let. Hauptmann je bil v klerikalni politiki in agitaciji vedno »mož na svojem mestu« in se je osobito zgražal — kakor to delajo tudi naši klerikalci — nad »pohujšljivimi« slikami in razglednicami v knjigotrkarskih izložbah. — Pobeljeni grobovi...

* Lov na meniha. Iz Brna poročajo: Tukajšnja Vinogradska ulica je videla zadnjič vesel dogodek. V tej ulici prebiva mlada, lepa ženica, soproga nekega brnskega policajca. K nji je hodil mlad, lep pater iz samostana »Usmiljenih bratov« in sicer tako pogosto, da je možno to že bilo sumljivo. Nekega popoldne, ko je pater bil ravno zopet na obisku, se mož nepričakovano vrne domu in najde patra in ženo — v neglizé. Pater je dolgih krah bežal k samostanu, ko pa le ni mogel uteči plohi kamenja, ki se je usipal iz rok zasledovalcev, jo je popihal v neko gostilno, kjer je šele imel mir. — Res žalosten konec ljubezenskega izleta!

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča Uboj. Na zatožni klopi je sedel 21letni Anton Grum, mesarski pomočnik v Dravljah. Zvečer dne 8. majnika t. l. je bil Grum v družbi domačih fantov in nekaj fantov iz Podutika v Bercevi gostilni v Dravljah. Med Grumom in Podutičanom

Janezom Zdešarjem se je vnel prepir, tekom katerega je hotel Grum Zdešarja s steklenico za pivo udariti. To je zanimalo med ostalimi fanti tako razburjenje, da so bili vsi pokonei. Gostilničarki Franciški Berce se je posrečilo fante iz gostilne spraviti, nakar so se Podutičani napotili proti domu. Ker so pa bili nekoliko preglasni, je to Gruma jezilo. Sklenil je, da jih napade. Zbral je okoli sebe tri tovariše, vsi so se oborožili s koli, obdolženec je pa kol proč vrgel in se oborožil z lopato. Podutičani so takoj stutili napad, zato so se spustili v beg. Grum pa je skočil za njimi, dohitel Janeza Zdešarja ter ga z ostrino lopate tako močno preko čela udaril, da se je Zdešar takoj nezavesten zgrudil in vsled zadobljene poškodbe po preteku desetih dni umrl. Da je moral biti udarec obdolženca silen, sledi že iz tega, da je lopata presekal čelnico in udrila 4 cm globoko v možgane. Vsled vnetja in otrpnenja možganov je nastopila smrt. — Obdolženec Grum skuša svojo krivdo opravičiti s silobranom, čes, da se mu je Zdešar s kolom v roki po robu postavil. Temu zagovoru nasprotujejo izpovedbe zaslišanih prič, da celo njegov tovariš Pavel Jančar, ki je bil pri boju navzoč, trdi, da je bil Grum napadalec in da se mu Zdešar ni mogel več ogniti, Janez Južina pa pravi, da se je Zdešar zaradi tega ustavljal, ker ni mogel več utiti in ko se je hotel skriti, ga je zalotil obdolženec. Priča M. Širnik je izpovedal protislovno s prvotnimi svojimi izpovedbami. Državni pravdnik je zato predlagal, naj se mu izroče spisi, da bo uvedel proti Širniku preiskavo radi krive prisage.

Grum je bil obsojen na 2 in pol leta teške ječe.

Književnost.

— **Nove muzikalije.** V založbi »Glasbene Matice« so pravkar izšle nastopne muzikalije za l. 1908/09: 1. **Človeka nikar.** Na pesem Simona Gregorčiča za bariton in klavir zložil Josip Michl. Cena 3 K. — 2. **Tri skladbe za klavir.** Humoreska, Nokturno in Barkarola. Zložil Emil Adamič. Cena 2 K. — 3. V spomin sedemdesetletnice — prezasluznega skladatelja Antona Foersterja zbranih skladb knjiga I.: Domovini! Slavnostna kantata. Besede zložil Fr. Gestrin. Za moški zbor in samospelje z orkestrom ali klavirjem upsalil Anton Foerster. Op. 26. Cena 3 K. — Društveniki »Glasbene Matice« dobe proti članarini 4 K na leto vse tri zvezke brezplačno.

— **Kmetijske razmere na Češkem,** je naslov X. zv. »Kmetijske knjižnice«, ki jo izdaja c. kr. kmetijska družba kranjska in ki je ravnokar izšel. Zvezek vsega poročilo o gospodarskopoučnem potovanju slovenskih kmetovalcev na Češko leta 1908., sestavljeno po voditelju potovanja g. c. kr. vinarskem nadzorniku B. Skalickem. Udeleženci potovanja so videli velikanski napredek češkega naroda na polju kmetijstva, tehnike in industrije. Ta napredek posnemati, bodi naša dolžnost, zato je bila upravičena želja, izdati to poročilo v tisku, ki bo udeležence spominjalo na prekrasne vtise, druge bralce bo pa istotako bodrilo k tistemu napredovanju, ki so ga zasnovali bratje Čehi v svoj lagor. Knjiga, ki je opremljena z 32 podobami se dobiva pri c. kr. kmetijski družbi kranjski po 70 v s poštnino vred. Pri naročitvi je denar naprej poslati.

— **»Veliki punt«, kmečka zgodba iz 18. stoletja.** Spisal Alojzij Remeč. Založil Alojzij Filipič. Tiskala »Narodna tiskarna« v Gorici 1909. Pisatelj riše v obliki povesti dokaj zanimivo in živahno kmetijski upor na Goriskem l. 1713. Knjiga je pisana v lahkem, prikupnem slogu, ima zanimivo vsebino ter bo dobro došla zlasti bralnim društvom in ljudskim knjižnicam. Cena knjigi je 1 K 60 v, po pošti 10 v več.

— **Mickiewicz-Puškin.** V Gorški tiskarni A. Gabršček v Gorici je ravnokar izšla nova knjiga s sledečo vsebino »Grazina«, historična pesem A. N. Mickiewicza in »Čigani« pripovedna pesem A. S. Puškina. Preklad M. A. Ternovec. Cena broširani knjigi 80 v, po pošti 10 v več.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesarjev povratek na Dunaj. Dunaj, 1. septembra. Vlada se je danes ob 10. uri 50 min. s posebnim dvornim vlakom vrnil iz Bregece na Dunaj. Na kolodvoru ga je čakal voz, s katerim se je odpeljal naravnost v dvorec.

Baron Bienerth na Dunaju. Dunaj, 1. septembra. Danes zjutraj se je ministriki predsednik baron Bienerth povrnil iz Kitabchla na Tirolskem, kjer je več tednov bival na letovišču. Dopoldne je že prevzel svoje uradne posle.

Po avstrijskem vzoru.
Praga, 1. septembra. »Denu« poročajo iz Varšave: Ruska vlada je dala zapreti privatno poljsko šolo v Piotrkovu pri Varšavi. Šola je obiskovalo 800 otrok.
Shod v Poštorni.
Dunaj, 1. septembra. Poštornski Čehi so imeli večeraj shod, na katerem sta govorila poslanec Šilinger in nadučitelj Klimeš. Na shodu so sklenili, da ne bodo pošiljali svojih otrok v javno šolo.
Proti germanizatorskemu nasilstvu.
Praga, 1. septembra. Narodni socialci so na shodu v Mladí Boleslavi sklenili resolucijo, v kateri pozivljajo vse češke poslance, naj v parlamentu z najostrejšo opozicijo in, če treba, tudi z obstrukcijo nastopijo proti germanizatorskemu sistemu Bienenrothe vlade.
Izpuščen »veleizdajnik«.
Zagreb, 1. septembra. Kakor smo že javili, da je bil dr. Žarko Miladinović, odvetnik v Rumi, zaprt in proti njemu uvedena, ker je rezervni častnik, kazenska preiskava pred vojaškim sodiščem zaradi zločina »veleizdaje«, čes, da je pošiljal orožje za vstajo v Bosno in da je v času napetosti med Avstrijo in Srbijo nabiral prostovoljce za srbsko vojsko. Vojaško sodišče se je po temeljiti preiskavi prepričalo, da dr. Miladinović ni ničesar zakrivil. Proti dr. Miladinoviću je ustavljeno kazensko postopanje ter je bil večeraj izpuščen iz zapore.

Nova razkritja Burzeva.
Pariz, 1. septembra. Znani ruski revolucionar Burzev javlja, da živi v Charlottenburgu pri Berlinu neka dama, ki se izdaja za navdušeno rusko revolucionarko, dočim je samo agentinja ruske tajne policije. Kot taka je izročila več revolucionarnarjev v kremple ruske policije. Do tista dama se piše Jučenko, rojena pa je Gerngross.
Dunajski ropar prijet v Ameriki?
New York, 1. septembra. Tu so aretirali nekega Roberta Bremana, ki je na sumu, da je izvršil tatvino (119.000 K) v poštenu uradu v Minnorski ulici na Dunaju.

Slovinci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 1. septembra. 1909.
Termin: 10
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 13.38
za april 1910 50 kg K 13.57
za okt. 1909 za 50 kg K 9.44
Koruzna za maj za 50 kg K 7.08
Oves za oktober 1909 za 50 kg K 7.25
Efektiv.
Vzdržljivo.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 204-3. Srednji tlačni tlak 756-0 mm.
Vetrovi: Nebo:
31. 9. sv. 727-6 18.2 sl. zahalod dež
1 7. sj. 728-8 13.8 brezvetr. oblačno
2. pop. 730-3 14.8 sl. svzhod dež
Srednja večerajšnja temperatura 18.0, norm. 17.0. Padavina v 24 urah 5.9 mm.
Razširjeno domače zdravilo. Vred: večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem izganja in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila zlasti koristnega kot bolesteri utišujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo lekarar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepratat, zasnovan z varnostno znamko in podpisom.

Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo.
909-77
Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana Tanno-chinin tinktura za lase
katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specializiranih, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubila. mostu. 10 85

Protihajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana Tanno-chinin tinktura za lase

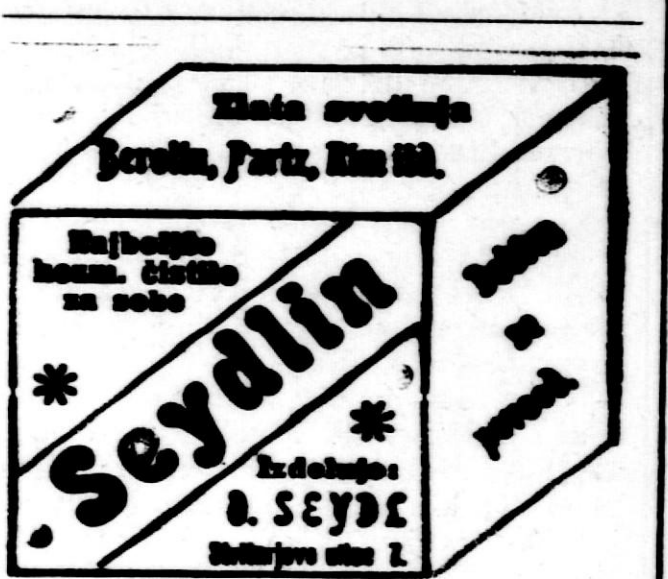
Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo.
909-77
Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana Tanno-chinin tinktura za lase

Protihajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana Tanno-chinin tinktura za lase

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. M. Ambrožič, Nova-čista 10 kron, mesto venca na krsto gosp. Josip Deklevo v Postojni Gosp. Fr. Drašler, c. kr. kancelist v Kranjski gori 6 kron, složil vesela družba o priliki godovanja Kranjskogorskega župana gosp. dr. Jos. T. Čarja v hotelu »Razor« Gospa Marija Werli in Cerklje 24 K. za igrabljeno stavo gosp. dr. Alfreda Šerkota iz Cerklje. Gosp. inž. Šturm v Ljubljani 100 kron na račun »1000x200« v obrambni sklad Gospa Terešina Svetec, c. kr. notarjeva soproga v Litiji 10 kron mesto venca na krsto dragi prijateljci in navdušeni Slovenci gospoj Antoniji Planinec v Ljubljani. Gospa Josipa Arko v Postojni 30 kron mesto venca na rakev svojemu svaku Jos. Deklevo. Sl. ke gljaški klub v St. Petru na Krasu 3 krono. Gosp. Dušan Senčar, stud. iur. v Rogatcu 350 K nabral v veselji družbi pri Mikulu pod Dončko goro pri Rogatcu. Prijateljci Antona Jaga ob priliki njegove zaroke zbrali 10 K. Gospa Roza Spindler v Ljubljani 12 kron mesto venca na krsto svoje prijateljice Antonije Planinec. V »slavčevem« kegljaškem klubu v gostilni »pri Kroni« nabrano valed vzhleda gosp. Jurmana, optikarja z K. Gosp. Ivanka Jerinova c. kr. uprav. v Hotedršici 406 K. Skupaj 213.56 K. Živeli in srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani.
Dne 24. avgusta: Marija Zanoškar, kolarjeva žena, 47 let, Rimska cesta 5. Vincencij Pavlič, poštarjeva vd. va, 57 let, Sv. Petra cesta 19. — Fran Pavšič, postrežek, 52 let, Reber 3. — Josip Deklevo, posestnik, 55 let, Zalaška cesta 11.
Dne 25. avgusta: Vda Lapajne, orožniškega stražmeštra hči, 2 1/2 mes. Sreliška ulica 15.
Dne 26. avgusta: Emilija Korn, posestnica, 76 let, Slomškova ulica 3.

Komik dr. lag. Hirsch, Olomouc. Ke-mično-tehničn preiskava je izpričala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna usna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se ž njo lahko razkužeje.

Zahvala. 3 37
Za vse v tako obili meri izkazano sočutje povodom bolezn in smrti naše preljube soproge, ozir. matere, stare matere, tašče in sestre, gospe
Antonije Planinec
roj. Terdina
kakor tudi za podarjene krasne vence in obilno udležbo pri pogrebu izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancom našo najiskrenejšo zahvalo.
V Ljubljani, 31. avgusta 1909.
Žalujoči ostali.

Dijaki ali gospodične se sprejmejo na hrano in stanovanje pri boljši rodbini.
Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«. 3222-1

Potrjim srcem naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je naša preljuba hči, oz. sestra, sva-kinja in teta, gospodična
IDA ŠEGA
danes jutraj ob 1/2, 8 uri, previdera s tolažili sv. vere, nenadoma v Gospodu zaspala
Zemeljski ostanki predrage ranice se blagoslove v sredo, 1. sept. ob 6. uri popoldne, pred hišo žalosti in prenoso k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah v Kranju in v Ljubljani.
V Kranju, dne 31. avgusta 1909
Maksimilijana Šega,
c. kr. okrajnega predstojnika vdova, mati.
Karel Šega, c. kr. g. m. profesor. — **Viktor Šega,** kurat v prisilni delavnici. — **Rihard Šega,** gardni stotnik 1. reda v vojnem ministarstvu v Meksiki, bratje 3221
Matilda Šega, — **Zofija Patin** — **Ema Šega,** c. kr. pošt. oficijantinja sestre.
Pavla Šega, svakinja. — **Favste Patin,** trgovec, svak. — **Adriano Patin,** nečak.
Mesto posebnih obvestil.

Dva dijaka

srednjašolca nižjih razredov, in boljše rodbine, se sprejmeta na hrano in stanovanje. Na rasplogo je tudi klavir.
Več se izve v Prešernovi ulici št. 3. I nadstropje, desno. 3 26 1

Učenca

z dežele, pridnega in poštenega, sprejme v trgovino s mešanim blagom Leopold Zere, trgovca v Javarniku na Gorenjskem 3233-1

Izburjen odvetniš i sollicitator
z večletno prakso, samostojen dela vec z izvrstnimi izpričevali. ž-ll pre-memiti službo. Nastop s 1 novembrom t. l. ali pa tudi prej. 3224-1
Pojasnila daje Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko ali pa uprav. »Slov. Naroda«.

Drva.

Slav. občinstvu naznanjam, da se od danes naprej dobivajo drva lepa, suha, bukova za kurjavo po 22 do 24 palcev dolga od pol sežnja naprej v vsaki množini.
Priporočam se vljudno za cenjena naročila
Karel Meglič
Ljubljana, Emenska cesta št. 2 v Jakopičevi hiši. 3223-1

Uradni sluga

se sprejme s 1. oktobrom 1909 pri »Posojilnici in Južnoštajerski hranilnici« v Celju.
Pročnje opremljene s spričevali o dosežanem službovanju in z izkazom premoženja se naj vložijo do 15. septembra 1909 pri Posojilnici v Celju, kjer se izvedo tudi natančnejši pogoji. 3232-1

Napredaj je velika dvonadstropna hiša

z gostilno, pekarijo in prodajalno, pri hiši je velik vrt, pripraven za stavbišča. Hiša se nahaja na jako prometnem kraju v Ljubljani.
Dalje je napredaj več zasebnih hiš
večjih in manjših v mestu in na deželi pod ugodnimi cenami in plačilnimi pogoji. 3231
Prodajo se tudi velika in lepa posestva na Spodnjem Štajerskem, kakor tudi več stavbnih parcel v Ljubljani in bližnji okolici.
Pojasnila daje pisarna Peter Matelica v Ljubljani, Selenburgova ulica, hotel pri Matlici.

Acetylen
Podpisani napeljuje najcenejše acetylenovo razsvetljavo in postavlja štedilne acetylenске aparate najnovejšega sistema, popravila izvršuje po najnižjih cenah. Slavnemu občinstvu se priporočam
Josip Ozimek
koncesijonirani plino- in vodovodni instalater, Dolenja vas pri Ribnici na Dolenjskem. 3 6 6
Št. 21 161/VIII ex 1909.

Razpis.
Pri o. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se boče zgradilo shladilišče za tobak.
V svrhu ugotovitve tega dela se razpisuje
javna ponudbena razprava
in sicer naj se predlože ponudbe do 25. septembra ob 12. uri opoldne pri o. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.
Natančnejši podatki so razvidni iz razglaš v uradnih listih »Wiener Zeitung« in »Laibacher Zeitung«.
Podatke daje tudi o. kr. tobačna tovarna v Ljubljani ob navadnih urah, kakor tudi stavbno tehnični oddelek o. kr. glavnega ravnateljstva tobačne relikje na Dunaju IX, Porzellangasse 51 ob delavnikih od 10. ure do poldne do 2 ure popoldne.
C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju,
dne 23. avgusta 1909.
Za o. kr. sekoijskega načelnika in glavnega ravnatelja:
Merkel, I. r.

Za trgovino s mešanim blagom in trafiko se sprejme slovenščine in nemščine v govoru in pisavi smožen

vajenec

is dobre, poštene hiše in s povoljnimi tolskimi izpričevali. 3227-1
Jvan Stravs, Podbrdo na Goriškem.

Mesečna soba s hrano

se išče takoj pri boljši obitelji. Ponudbe pod »M. K.« na uprav. »Slov. Naroda«. 3235-1

Išče se takoj proti dobri mesečni plači 3225-1

gospodinja

ki mora znati vse gospodinjstvo. Več pove Franjo Rhtar, bančni uradnik v Sp. Šiški (Orhekova hiša).

Hiša

Hiša je zelo pripravna za gostilno ali trgovino. Več pove lastnik na Dolenjski cesti št. 19. 3 09 6

krojaških pomočnikov učenca

sprejme Josip Rojina, krojač v Ljubljani. 3184-1

6 raznih hiš

(med temi dve z gostilno) se proda po nizki ceni. Več se izve v restavraciji »pri Zvezdi« Spodnja Šiška št. 22. 3161 1

J. Zamljen
čevljarški mojster v Ljubljani, Kongresni trg št. 13 se priporoča za vsa v svojo stroko spadajoča dela. 36
Jzdeluje prave gorske in telovadske čevlje.

Acetylen
Podpisani napeljuje najcenejše acetylenovo razsvetljavo in postavlja štedilne acetylenске aparate najnovejšega sistema, popravila izvršuje po najnižjih cenah. Slavnemu občinstvu se priporočam
Josip Ozimek
koncesijonirani plino- in vodovodni instalater, Dolenja vas pri Ribnici na Dolenjskem. 3 6 6
Št. 21 161/VIII ex 1909.

Razpis.
Pri o. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se boče zgradilo shladilišče za tobak.
V svrhu ugotovitve tega dela se razpisuje
javna ponudbena razprava
in sicer naj se predlože ponudbe do 25. septembra ob 12. uri opoldne pri o. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.
Natančnejši podatki so razvidni iz razglaš v uradnih listih »Wiener Zeitung« in »Laibacher Zeitung«.
Podatke daje tudi o. kr. tobačna tovarna v Ljubljani ob navadnih urah, kakor tudi stavbno tehnični oddelek o. kr. glavnega ravnateljstva tobačne relikje na Dunaju IX, Porzellangasse 51 ob delavnikih od 10. ure do poldne do 2 ure popoldne.
C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju,
dne 23. avgusta 1909.
Za o. kr. sekoijskega načelnika in glavnega ravnatelja:
Merkel, I. r.

Trgovski pomočnik

prva moč, izurjen v šoleznini in špeceriji, dober prodajalec, dobi v 6 tednih službo pri trgovcu Franou Ploček v Ribnici. 3205-3

Mizarstvo

na vodno silo se zaradi smrti po-sestnika takoj proda. 15
Podrobnosti: A. Muner, Bled.

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj I. N. Potočnik v Kemniku. 3213-2

Iščem lokal v najem
ki bi zadostoval za zalogo meke. **Anton Polanc**
valječni mlin v Radečah pri Zidu nem mostu. 3198-3

Stružilni stroj (Hobelmaschine)

malo rabljen, 32 cm širok, se ceno proda. 3200-3
Poizve se pri S. Praprotniku, mizarju v Ljubljani, Jenkova ulica.

Prav dobro 2718-8

vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 200-400, 700, 1200, 3000, 5000 litrov proda po nizki ceni.
FRAN CASCIO
Ljubljana, Selenburgove ulice št. 6.

Prodaja hotela.

Hotel v glavnem mestu Zagrebu s 30 popolnoma urejenimi sobami za potnike, obenem z restavracijo z najboljšim prometom, se proda zaradi opustitve posla. Letni dohodek od sob 18-20 000 K, naemnina 8400 K. Potrebna glavica 20 000 K. Ostanek po dogovoru.
Vprašanja na zavod za oglaševanje K. Vranešević, Zagreb, Pre-radevičev trg 10. 3196-2

2 trgovska pomočnika

eden starejši, eden mlajši moč, blagajničarka in učenec se sprejmejo v trgovino mešane stroke s 15. septembrom ali pozneje. Jv. Razboršek, Šmartno pri Litiji. 3234 1

Godbeni avtomat
se po nizki ceni prodaja
v Florijanski ulici 38.
Dva dijaka
iz boljše rodbine se sprejmeta
na hrano in stanovanje.
Na razpolago je klavir. 3160 s
Jos. Lavrenčič
Marije Terezije cesta 11, I. nadst.

Napredaj je več prav lepih večjih
in malih
posestev
v prav lepih legah slov. Koroske.
Obenem so tudi napredaj prav do-
bro idoče večje in manjše
gostilne
v prav lepih in prometnih krajih.
Cene so v splošnem jako nizke, ter
jako ugodni plačilni pogoji.
Naslov pove upravnistvo "Slo-
venskega Naroda". 3108-4

Razpis službe.
Županstvo v Krškem razpisuje s tem službo
občinskega tajnika
in sicer za prvo leto začasno; plača znaša prvotno 1440 K, ki se po stalnem
nastavljenju dogovorno zviša.
Po enoletnem zadovoljnim službenem delovanju se tajnik stalno s
službeno pogodbo nastavi.
Prosilec mora biti zmogel slovenskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi; prošnje se naj vložijo
do 15. septembra 1909.
Županstvo v Krškem
dne 26. avgusta 1909

Narodni dom.
Priznana najboljša in najudobnejša
kegljišče
v Ljubljani, v Narodnem domu
se otvori zopet
v soboto, 11. septembra t. l.
Kegljšče je še nekaj dni v tednu preste ter se pri-
poročam slavnim kegljaškim klubom, da se izvolijo oglašiti
čimprej.
Točil bodem vedno najboljša dolensko in štajersko
vino ter izvrstno delniško pivo. — Gurka in mrzla jedila
na razpolago.
Se priporoča z vsem spoštovanjem
Emil Kržišnik
restavracija.
Kegljšče ima podlago iz linoleja in ne ilovice.

Razpis službe.
Pri mestni občini ljubljanski popolniti je v stanju mestne policije
straže s 1. prosincom 1910 mesto
stražniškega nadzornika
s prejemki XI uradniškega činovnega razreda, to je s letno plačo 1000 K,
dejalnostno doklado 504 K in pa s petere triletnicami po 200 K ter s
pravico do službene opreme.
Zahteva se od prosilcev:
1. avstrijsko državljanstvo;
2. neomadeževano dosedanje življenje;
3. telesno in duševno zdravje ter zlasti poklicu primerna zunanost;
4. starost pod 40 leti;
5. da so doslužili vojaške in dosegli najmanj štirje četovodje;
6. znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi;
7. dokazilo o dovršeni nižji gimnaziji, nižji realki ali kakem drugem
šolskem zavodu iste vrste ali vsaj popolni meščanski šoli s dobrim uspehom;
8. dokazilo o znanju vseh za stražniško-uradniško službo potrebnih teore-
tičnih in praktičnih ved, tedaj zlasti vseh za javno-varstveno, za javno-nadzor-
valno in za javno-redovno službo obstoječih zakonov in predpisov, o čemer
je pa tudi napraviti pred namestitvijo preskusni izpit.
Namestitev je najprej začasna; po enoletnem zadovoljivem službo-
vanju postane dotičnik definitiven.
Praviloma kolekovane in s potrebnimi prilogami opremljene prošnje
vložiti je najkasneje
do 21. septembra 1909
pri predsedstvu mestnega magistrata.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 24. avgusta 1909.
Župan: Ivan Krizanec, I. r.

parketska dela
prevzema
ter tudi daje material
Josip Puh
Gračaške ulice št. 20
Ljubljana.
Cenol. Solidari.

2-4 krone na dan
stalnega zaslužka.
Iščemo za prevzete pletenega blaga
osobe, ki bi na našem stroju delale
doma za naše podjetje. Pred-
znanja ni treba. Pouk zastoj. Od-
daljenost ni zapreka. Z majhnimi
nabavnimi stroški gotova ekol-
stenca. Pismono jamstvo za stalni
zaslužek. Lahko in ugodno delo ob
vsakem položaju. Zahtevajte vse-
kakor naš prospekt. 650-8
Domača industrija trikotarice,
Zagreb, ulica 98/13.
Naša zastopnica v Ljubljani je
gospa Ivanka Murmayr, Sv.
Petra nastp št. 67.

Produktive ob delavskih:
ob 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 1220, 1222, 1224, 1226, 1228, 1230, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1242, 1244, 1246, 1248, 1250, 1252, 1254, 1256, 1258, 1260, 1262, 1264, 1266, 1268, 1270, 1272, 1274, 1276, 1278, 1280, 1282, 1284, 1286, 1288, 1290, 1292, 1294, 1296, 1298, 1300, 1302, 1304, 1306, 1308, 1310, 1312, 1314, 1316, 1318, 1320, 1322, 1324, 1326, 1328, 1330, 1332, 1334, 1336, 1338, 1340, 1342, 1344, 1346, 1348, 1350, 1352, 1354, 1356, 1358, 1360, 1362, 1364, 1366, 1368, 1370, 1372, 1374, 1376, 1378, 1380, 1382, 1384, 1386, 1388, 1390, 1392, 1394, 1396, 1398, 1400, 1402, 1404, 1406, 1408, 1410, 1412, 1414, 1416, 1418, 1420, 1422, 1424, 1426, 1428, 1430, 1432, 1434, 1436, 1438, 1440, 1442, 1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1462, 1464, 1466, 1468, 1470, 1472, 1474, 1476, 1478, 1480, 1482, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1520, 1522, 1524, 1526, 1528, 1530, 1532, 1534, 1536, 1538, 1540, 1542, 1544, 1546, 1548, 1550, 1552, 1554, 1556, 1558, 1560, 1562, 1564, 1566, 1568, 1570, 1572, 1574, 1576, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1588, 1590, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1628, 1630, 1632, 1634, 1636, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1662, 1664, 1666, 1668, 1670, 1672, 1674, 1676, 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1698, 1700, 1702, 1704, 1706, 1708, 1710, 1712, 1714, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726, 1728, 1730, 1732, 1734, 1736, 1738, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748, 1750, 1752, 1754, 1756, 1758, 1760, 1762, 1764, 1766, 1768, 1770, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792, 1794, 1796, 1798, 1800, 1802, 1804, 1806, 1808, 1810, 1812, 1814, 1816, 1818, 1820, 1822, 1824, 1826, 1828, 1830, 1832, 1834, 1836, 1838, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856, 1858, 1860, 1862, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882, 1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1894, 1896, 1898, 1900, 1902, 1904, 1906, 1908, 1910, 1912, 1914, 1916, 1918, 1920, 1922, 1924, 1926, 1928, 1930, 1932, 1934, 1936, 1938, 1940, 1942, 1944, 1946, 1948, 1950, 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 1990, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024, 2026, 2028, 2030, 2032, 2034, 2036, 2038, 2040, 2042, 2044, 2046, 2048, 2050, 2052, 2054, 2056, 2058, 2060, 2062, 2064, 2066, 2068, 2070, 2072, 2074, 2076, 2078, 2080, 2082, 2084, 2086, 2088, 2090, 2092, 2094, 2096, 2098, 2100, 2102, 2104, 2106, 2108, 2110, 2112, 2114, 2116, 2118, 2120, 2122, 2124, 2126, 2128, 2130, 2132, 2134, 2136, 2138, 2140, 2142, 2144, 2146, 2148, 2150, 2152, 2154, 2156, 2158, 2160, 2162, 2164, 2166, 2168, 2170, 2172, 2174, 2176, 2178, 2180, 2182, 2184, 2186, 2188, 2190, 2192, 2194, 2196, 2198, 2200, 2202, 2204, 2206, 2208, 2210, 2212, 2214, 2216, 2218, 2220, 2222, 2224, 2226, 2228, 2230, 2232, 2234, 2236, 2238, 2240, 2242, 2244, 2246, 2248, 2250, 2252, 2254, 2256, 2258, 2260, 2262, 2264, 2266, 2268, 2270, 2272, 2274, 2276, 2278, 2280, 2282, 2284, 2286, 2288, 2290, 2292, 2294, 2296, 2298, 2300, 2302, 2304, 2306, 2308, 2310, 2312, 2314, 2316, 2318, 2320, 2322, 2324, 2326, 2328, 2330, 2332, 2334, 2336, 2338, 2340, 2342, 2344, 2346, 2348, 2350, 2352, 2354, 2356, 2358, 2360, 2362, 2364, 2366, 2368, 2370, 2372, 2374, 2376, 2378, 2380, 2382, 2384, 2386, 2388, 2390, 2392, 2394, 2396, 2398, 2400, 2402, 2404, 2406, 2408, 2410, 2412, 2414, 2416, 2418, 2420, 2422, 2424, 2426, 2428, 2430, 2432, 2434, 2436, 2438, 2440, 2442, 2444, 2446, 2448, 2450, 2452, 2454, 2456, 2458, 2460, 2462, 2464, 2466, 2468, 2470, 2472, 2474, 2476, 2478, 2480, 2482, 2484, 2486, 2488, 2490, 2492, 2494, 2496, 2498, 2500, 2502, 2504, 2506, 2508, 2510, 2512, 2514, 2516, 2518, 2520, 2522, 2524, 2526, 2528, 2530, 2532, 2534, 2536, 2538, 2540, 2542, 2544, 2546, 2548, 2550, 2552, 2554, 2556, 2558, 2560, 2562, 2564, 2566, 2568, 2570, 2572, 2574, 2576, 2578, 2580, 2582, 2584, 2586, 2588, 2590, 2592, 2594, 2596, 2598, 2600, 2602, 2604, 2606, 2608, 2610, 2612, 2614, 2616, 2618, 2620, 2622, 2624, 2626, 2628, 2630, 2632, 2634, 2636, 2638, 2640, 2642, 2644, 2646, 2648, 2650, 2652, 2654, 2656, 2658, 2660, 2662, 2664, 2666, 2668, 2670, 2672, 2674, 2676, 2678, 2680, 2682, 2684, 2686, 2688, 2690, 2692, 2694, 2696, 2698, 2700, 2702, 2704, 2706, 2708, 2710, 2712, 2714, 2716, 2718, 2720, 2722, 2724, 2726, 2728, 2730, 2732, 2734, 2736, 2738, 2740, 2742, 2744, 2746, 2748, 2750, 2752, 2754, 2756, 2758, 2760, 2762, 2764, 2766, 2768, 2770, 2772, 2774, 2776, 2778, 2780, 2782, 2784, 2786, 2788, 2790, 2792, 2794, 2796, 2798, 2800, 2802, 2804, 2806, 2808, 2810, 2812, 2814, 2816, 2818, 2820, 2822, 2824, 2826, 2828, 2830, 2832, 2834, 2836, 2838, 2840, 2842, 2844, 2846, 2848, 2850, 2852, 2854, 2856, 2858, 2860, 2862, 2864, 2866, 2868, 2870, 2872, 2874, 2876, 2878, 2880, 2882, 2884, 2886, 2888, 2890, 2892, 2894, 2896, 2898, 2900, 2902, 2904, 2906, 2908, 2910, 2912, 2914, 2916, 2918, 2920, 2922, 2924, 2926, 2928, 2930, 2932, 2934, 2936, 2938, 2940, 2942, 2944, 2946, 2948, 2950, 2952, 2954, 2956, 2958, 2960, 2962, 2964, 2966, 2968, 2970, 2972, 2974, 2976, 2978, 2980, 2982, 2984, 2986, 2988, 2990, 2992, 2994, 2996, 2998, 3000, 3002, 3004, 3006, 3008, 3010, 3012, 3014, 3016, 3018, 3020, 3022, 3024, 3026, 3028, 3030, 3032, 3034, 3036, 3038, 3040, 3042, 3044, 3046, 3048, 3050, 3052, 3054, 3056, 3058, 3060, 3062, 3064, 3066, 3068, 3070, 3072, 3074, 3076, 3078, 3080, 3082, 3084, 3086, 3088, 3090, 3092, 3094, 3096, 3098, 3100, 3102, 3104, 3106, 3108, 3110, 3112, 3114, 3116, 3118, 3120, 3122, 3124, 3126, 3128, 3130, 3132, 3134, 3136, 3138, 3140, 3142, 3144, 3146, 3148, 3150, 3152, 3154, 3156, 3158, 3160, 3162, 3164, 3166, 3168, 3170, 3172, 3174, 3176, 3178, 3180, 3182, 3184, 3186, 3188, 3190, 3192, 3194, 3196, 3198, 3200, 3202, 3204, 3206, 3208, 3210, 3212, 3214, 3216, 3218, 3220, 3222, 3224, 3226, 3228, 3230, 3232, 3234, 3236, 3238, 3240, 3242, 3244, 3246, 3248, 3250, 3252, 3254, 3256, 3258, 3260, 3262, 3264, 3266, 3268, 3270, 3272, 3274, 3276, 3278, 3280, 3282, 3284, 3286, 3288, 3290, 3292, 3294, 3296, 3298, 3300, 3302, 3304, 3306, 3308, 3310, 3312, 3314, 3316, 3318, 3320, 3322, 3324, 3326, 3328, 3330, 3332, 3334, 3336, 3338, 3340, 3342, 3344, 3346, 3348, 3350, 3352, 3354, 3356, 3358, 3360, 3362, 3364, 3366, 3368, 3370, 3372, 3374, 3376, 3378, 3380, 3382, 3384, 3386, 3388, 3390, 3392, 3394, 3396, 3398, 3400, 3402, 3404, 3406, 3408, 3410, 3412, 3414, 3416, 3418, 3420, 3422, 3424, 3426, 3428, 3430, 3432, 3434, 3436, 3438, 3440, 3442, 3444, 3446, 3448, 3450, 3452, 3454, 3456, 3458, 3460, 3462, 3464, 3466, 3468, 3470, 3472, 3474, 3476, 3478, 3480, 3482, 3484, 3486, 3488, 3490, 3492, 3494, 3496, 3498, 3500, 3502, 3504, 3506, 3508, 3510, 3512, 3514, 3516, 3518, 3520, 3522, 3524, 3526, 3528, 3530, 3532, 3534, 3536, 3538, 3540, 3542, 3544, 3546, 3548, 3550, 3552, 3554, 3556, 3558, 3560, 3562, 3564, 3566, 3568, 3570, 3572, 3574, 3576, 3578, 3580, 3582, 3584, 3586, 3588, 3590, 3592, 3594, 3596, 3598, 3600, 3602, 3604, 3606, 3608, 3610, 3612, 3614, 3616, 3618, 3620, 3622, 3624, 3626, 3628, 3630, 3632, 3634, 3636, 3638, 3640, 3642, 3644, 3646, 3648, 3650, 3652, 3654, 3656, 3658, 3660, 3662, 3664, 3666, 3668, 3670, 3672, 3674, 3676, 3678, 3680, 3682, 3684, 3686, 3688, 3690, 3692, 3694, 3696, 3698, 3700, 3702, 3704, 3706, 3708, 3710, 3712, 3714, 3716,

Stanovanje

elegantno meblirano, (električna luč) s verando in vrtom, se odda, event. tudi nemeblirano. Ogleda se lahko med 10. in 4. uro.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 3204-2

Tri dijake

sprejme boljša rodbina na hrano in stanovanje.

Več pove A. Vidic, Turjaški trg št. 8, II. nadst. 3142-1

Sprejema stanovanje v Ljubljani po najugodnejši ceni, če se ne bo druga stvaritev.

Zlati je ugodno stanovanje na do-
življe in svet s najlepšimi
vplodi.

„SLAVIJA“
12-100
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Res. fond: 44.487.036-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 98.323.486-36 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseh strani slovenske zavarovalne uprave.
Vse posle ob.
Glasovni zastop v Ljubljani, 6. pr. p. se v lastni bančni hiši
v Slovenski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje pred
požarom škodam po najnižjih cenah
Škoda plačuje takoj in najkrajše.
Ustna najbolj sloves, hčer postaja.
Dovoljuje in čistega dobička lastne
podpore v narodni in občinskih
zastop.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

inženir-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Bečihovenove ulice št. 4. Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastopj).

Sobnoslikarska in pleskarska tvrdka Speletič & Remžgar

Rimska cesta št. 16 v Ljubljani

se priporočata slavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča
dela v Ljubljani kakor na deželi.

Delo solidno! 1296 23 Cene primerne!

Šupa

ali kaka druga shramba
v obliži Ljubljane
se vzame v najem.

Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „Šupa 10.“ 3.62-3

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve
v posodah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(hit) priznane in strokovno
preizkušene najboljši.

Karbolinej prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežov, lakov
in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Slovenska tvrdka čevljev

domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg št. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

MOTORJE

najboljšega sistema, železne
blagajne, stavl. potrebštin,
mline in stiskalnice za gre-
zde in sadje in vse druge železnine
dobavlja po najnižjih cenah

slovenska veletrgovina z železnino

Jr. Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

Tople in lažne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lažne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina,
revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni,
kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Fran-
covih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica.
Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1- naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča
Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za
interurbani telefon. 1510-39

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-55

Puchova kolesa

Puch-„Special“ K 150

„Curier“-kolo K 115

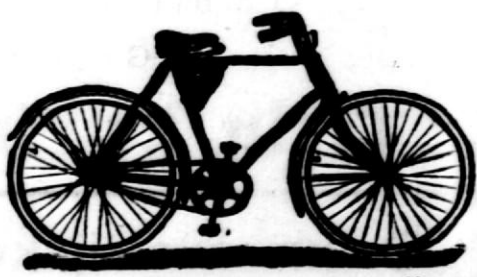
Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Največji šivalni stroji od

66 K naprej.

Za prekuovalce ista cena, kakor

v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vseled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastop in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Patentirano v 30. državah.

Letošnja huda zima je pokazala, da presegla glade trpečnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima odlični izdelovalci za slovensko **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnostam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najbolj kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: Ivan Jelačin v
1652-38

Varstvena znamka.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarua

Telefon
Mrv. 220.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

G. AUER^{lovi}h dedičev

Ljubljana Wolfove ulice št. 12 Ljubljana

marčno pivo
v sodcih in steklenicah.

Izdajatelj in odgovorni urednik Rado Pustecemšek.

Ljubljana in tisk. tisk. tisk. tisk. tisk.